

KÜRD DİPLOMAT

www.Diplomat-kurdi.com

xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır

H.Əliyev

No 24 (223) 15 - 21 İyul, Tirmeh, sal 2013
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û sîyasî

Qiyməti: 40 qəpik
Həjaye:

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslami çox ağır dardan!

Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sindirmiş göy məscidləri.

Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kurdün dərgahına daim baş əyər.

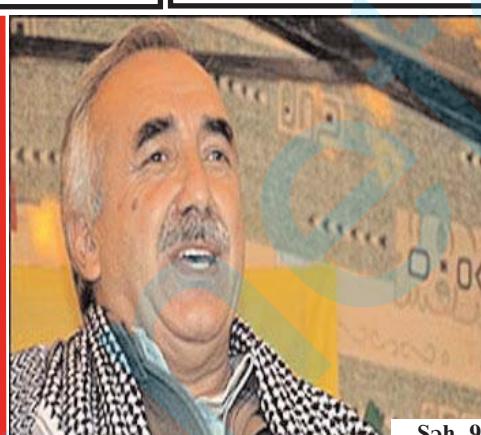
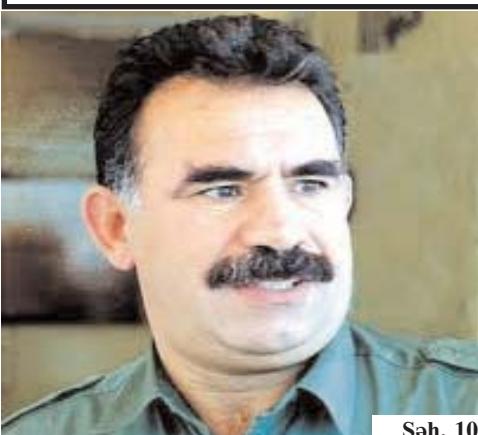
Səbahəddin Eloğlu

Prezident İlham Əliyevin seçildiyi
“10 ilin dövlət adımı” mükafatının
təqdimat mərasimi keçirilib

Zēbarî: Iraq nikare
rê li Iranê bigire çek
bo Suriyeyê neşîne

Barzanî dirêjkirina
dema parlamento yê
îmza kir lê ya xwe nekir

Cihê Ocalan a
Îmraliyê Diguhere!

Dijî Karayilan li
Qendîlê darbe kirin

Dr. Qasimlo'nun
son saatları

Konferansa Netewî ya
Kurd Hat Taloq Kirina

Древний Курдский Род
(Племя) Мамыкан/Мамиконеан

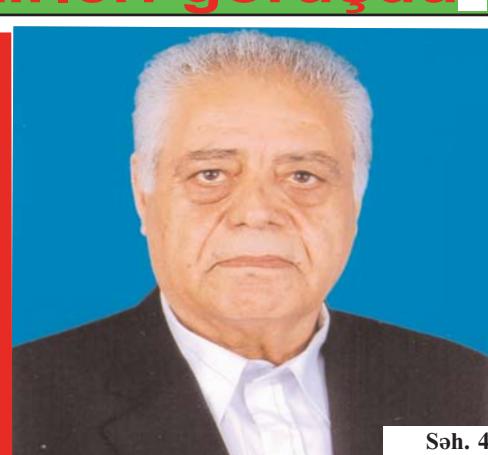
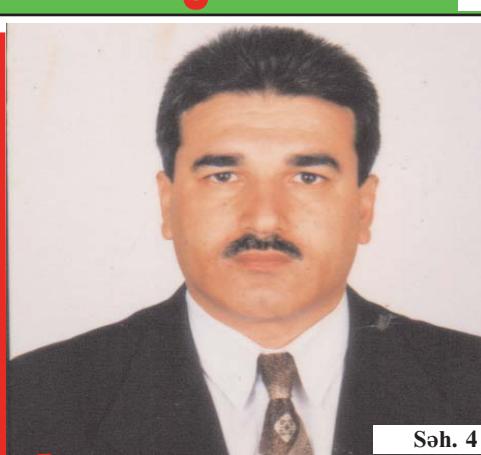
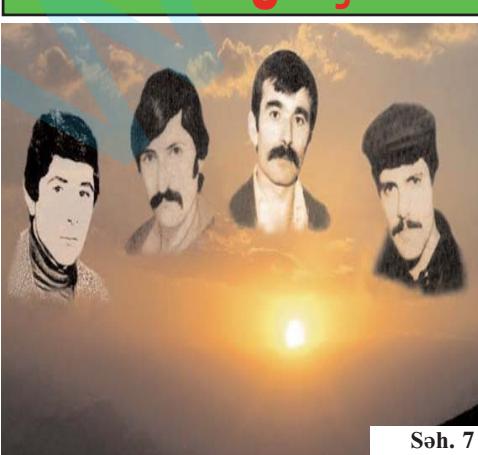
Abdullah Öcalan evlənir

Dosya Abdulrehman Qasimlo

Ji konfaranse Lozanê û Paxta Sadabadê,
pêvajoya qatkirina kurdistanê

Iran'dan İlginç Gül Ve Erdoğan Analizi

Azərbaycan və Ermənistən
xarici işlər nazirləri görüşdü

YENİLMEZLİK
RUHU 14 TEMMUZ!

ÊY KURD

Van Barosu Zilan
katliamını kınadı

RÜBAİLƏR

Prezident İlham Əliyevin seçildiyi “10 ilin dövlət adımı” mükafatının təqdimat mərasimi keçirilib

Türkiyənin nüfuzlu “Ekovitrin” jurnalı tərəfindən keçirilmiş rəy sorğusunun nəticələrinə görə seçilmiş “10 ilin dövlət

nəticələrindən danışıb. Türkiyənin son dövrlerdə dinamik inkişafından söz açan K. Abacioğlu ötən on ildə qardaş

Şöbə müdürü Avrasiyanı təmsil edən 270 mindən artıq insanın “Ekovitrin”in bu sorğusuna qatılaraq səs verməsini həqiqəti tam əks etdirdiyini diqqətə çatdırıb: “On ildə Azərbaycanın inkişaf etdirib, eyni zamanda, Xəzər hövzəsini, Cənubi Qafqazi dünyanın iqtisadi ve siyasi güc mərkəzlərindən birinə çevirib.”

Ə. Həsənov ötən on ildə Azərbaycanın daha bir uğurunu da 155 dövlətin səsini qazanaraq BMT Təhlükəsizlik Şurasına üzv seçilməsi olduğunu bildirib: “Azərbaycan ikinci türk dövlətidir ki, Təhlükəsizlik Şurasının üzvüdür. Bizim bu gücümüzün meydana çıxmamasında da, Türkiyənin dünaya bugünkü geosiyasi, iqtisadi, geostrateji və hərbi qüdrətinin artmasında da Azərbaycanın məxsusi payı var. Biz bu payı dəyərləndirənlərə təşəkkür edirik. Bu mükafat Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tam haqqıdır. Prezident İlham Əliyevin on illik fəaliyyətinə verilən bu dəyer – “10 ilin dövlət adımı” mükafatı tam reallığı əks etdirir. Bu işdə əməyi keçən, bu sevinci bizimlə bölüşən hər kəsə Azərbaycan hökuməti adından bir daha təşəkkür edirəm”.

“Türkiyədə 10 ilin en uğurlu dövlət adımı” nominasiyasında ölkə Azərbaycanın iqtisadi möcüze göstərərək sürətli inkişaf etdiyini vurğulayıb: “Azərbaycan çox böyük iqtisadi yüksəlişə nail olub. Azərbaycan Türkiyə kimi iqtisadiyyat nəhənginin daxilində - İzmirdə böyük Petkim layihəsini satın aldı və buraya 17,5 milyard dollarıq sərməye yatırdı. Bu, qururverici nailiyyətdir. Biz Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevə buradan salamlarımızı və ehtiramalarımızı göndəririk”.

Tədbirdə çıxış edən Prezident Administrasiyasının ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdürü Əli Həsənov “Ekovitrin” jurnalının kollektivinə təşəkkür-lərini çatdırıb.

Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmerinin inşasından sonra Azərbaycanın və Türkiyənin Avropanın enerji bazارında yeni aktorlar kimi çıxış etməye başladıqlarını bildirən Ə. Həsənov deyib ki, ötən 10 il dünyaya çox şey verib: “Amma en dəyərli sərvətini - güc artımını Türkiyəyə və Azərbaycana verib. Azərbaycan enerji resurslarını dünya bazarlarına çıxaraq iqtisadi, siyasi, sosial və digər sahələrdə bütün ehtiyacıları aradan qaldırıb, eyni zamanda, bölgənin ciddi aktoruna çevrilib. Türkiyə isə Xəzər neftini dünyaya çatdırıb. Mühüm enerji mərkəzi olub. Bu gün Avropanın enerji təhlükəsizliyini nə Türkiyəsiz, nə Azərbaycansız, nə də Bakı-Tbilisi-Ceyhansız təsəvvür etmək mümkün deyil”.

Mərasimi açan “Ekovitrin” Media Qrupunun idarə heyətinin sədri Kamuran Abacioğlu qurumun tarixi barədə məlumat verib, rey sorğunun

mədəni problemlərin müzakirə olunduğu məkana çevrilib. Mədəni problemlərin müzakirə olunduğu məkana çevrilib. Azərbaycan 2011-ci ildə 155 ölkənin səsini qazanaraq BMT Təhlükəsizlik Şurasının, həmçinin Qoşulmama Hərəkatının üzvü seçilib. Dünya İqtisadi, Krans Montana, Cənubi Qafqaz, Humanitar, Mədəniyyətlərarası Dialoq forumlarına, “Eurovision” musiqi yarışmasına, Dini Liderlərin Ümumdünya Sammitine və digər nüfuzlu tədbirlərə ev sahibliyi edən Bakı artıq dünyanın qlobal səciyyəli tədbirlərinin keçirildiyi mərkəzlərdən biri kimi qəbul olunur. Azərbaycan artıq idman ölkəsinə çevrilib. Bunun nəticəsidir ki, Avropa Olimpiya Komitəsi 2015-ci il birinci Avropa Oyunlarının Bakıda keçirilməsi haqqında qərar qəbul edib. Məhz bu uğurlara görə prezident İlham Əliyev “10 ilin dövlət adımı” seçilib.

adımı” və “10 ilin ulduzları” mukafatlarının iyulun 13-də İstanbuldaçı Haliç Konfrans Mərkəzində təqdimat mərasimi keçirilib.

APA-nın “AzərTAc” dövlət agentliyinə istinadən verdiyi məlumatda görə, rəy sorğusunun nəticələrinə əsasən Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev “Türkdilli respublikalarda 10 ilin en uğurlu dövlət adımı” seçilib.

“Türkiyədə 10 ilin en uğurlu dövlət adımı” nominasiyasında baş nazır Rəcəb Tayyib Ərdoğan, “10 ilin naziri” nominasiyasında isə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti (ARDNS) qalib elan edilib. Sorğuda “10 ilin ulduzları” nominasiyası üzrə qalib gələnlər də mukafatlandırılıblar.

Təqdimat mərasimində Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdürü, professor Əli Həsənov, Türkiyənin nəqliyyat, dənizçilik və kommunikasiya nazırı Binəli Yıldırım, qardaş ölkənin dövlət və özəl qurumlarının, ictimaiyyətin nümayəndələri, iş adamları, ziyanlılar və s. iştirak ediblər. Tədbirdə əvvəlcə “Ekovitrin” Media Qrupunun fəaliyyətinə həsr olunmuş film nümayiş etdirilib.

Mərasimi açan “Ekovitrin” Media Qrupu idarə heyətinin sədri Kamuran Abacioğlu qurumun tarixi barədə məlumat verib, rey sorğunun

mədəni, beynəlxalq əməkdaşlıq və digər sahələrdə genişləndirilməsi üçün yaxşı imkanların olduğu bildirildi. Söhbət zamanı əlaqələrimizin inkişaf etdirilməsində qarşılıqlı marağın olduğu qeyd edildi, əməkdaşlığımızın möhkəməndirilməsində müxtəlif səviyyəli səfərlərin önəmi vurğulanaraq Kolumbiya

ölkəyə çevrilməsində böyük xidmətləri olan prezident İlham Əliyev bu mükafata tam layiqdir. Biz Prezident İlham Əliyev təşəkkür edirik.

Cıxışlardan sonra mükafatların təqdim edilməsi mərasimi olub.

Nazir Binəli Yıldırım Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin layiq görüldüyü “10 ilin dövlət adımı” mükafatını Prezident Administrasiyasının şöbə müdürü Əli Həsənova təqdim edib.

Məlumat verilib ki, “Ekovitrin” jurnalının bu il fevralın 1-dən aprelin 24-dək keçirdiyi rəy sorğusunda 270 min 992 respondent iştirak etmişdir. Rəy sorğusunda 35 kateqoriya üzrə 105 namizədə səs verilib.

Tədbirdə göstərilmiş filmdə İlham Əliyevin Azərbaycan

artıq vəsait toplanıb.

Ölkənin strateji valyuta ehtiyatları isə 46 milyard dollara çatıb. Azərbaycan dünyanın 50 inkişaf etmiş iqtisadiyyatı sırasına daxil olub. Ölkədə yoxsuluğun səviyyəsi 6,2 faizə, işsizlik isə 5 faizə düşüb. 2012-ci ilin nəticələrinə görə, ölkədə inflasiya cəmi 1 faiz təşkil edib. Son 10 ildə bir milyondan artıq yeni iş yeri yaradılıb.

İlk sünə peykini fəzaya çıxarmaqla Azərbaycan kosmik ölkələr sırasına daxil olub.

Ötən 10 ildə Azərbaycan iqtisadiyyatına 130 milyard dollar investisiya yatırılıb.

Azərbaycan xarici ölkələrin iqtisadiyyatına sərmayə yatırı, Avropanın enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayan dövlətə, sivilizasiyalararası dialoqun, qlobal siyasi, iqtisadi,

prezidenti vəzifəsində səmərli fəaliyyəti, qazandığı uğurlar barədə etraflı söz açılıb.

Qeyd edilib ki, son 10 ildə prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan sürətə inkişaf etdirib və dünyanın nüfuzlu ölkələrdən birinə çevrilib. Filmdə dövlət başçısının daxili və xarici siyasetinin uğurları geniş şərh olunub.

Bildirilib ki, Azərbaycanın neft strategiyasının uğurlar davam etdirilməsi, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft və Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz boru kəmərlərinin tikintisinin başa çatdırılması, enerji resurslarının dünaya bazarına çıxarılması nəticəsində ölkənin büdcəsinə milyardlarla dollar vəsait daxil olub.

Azərbaycan iqtisadiyyatı şaxələndirilmiş, qeyri-enerji sektorunun sürətli inkişafı təmin edilib. Azərbaycan Dövlət Neft Fondunda 30 milyard dollardan

Ilham Əliyev Kolumbiyanın xarici işlər nazırının başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir

Prezident İlham Əliyev Kolumbiya Respublikasının Xarici İşlər nazırı xanım Maria Anxela Olgın Kueyarın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir.

Görüşdə Azərbaycan ilə Kolumbiya arasında ikitərifli münasibətlərin inkişafından məmənunluq ifadə olundu, bu münasibətlərin siyasi, iqtisadi,

mədəni, beynəlxalq əməkdaşlıq və digər sahələrdə genişləndirilməsi üçün yaxşı imkanların olduğu bildirildi. Söhbət zamanı əlaqələrimizin inkişaf etdirilməsində qarşılıqlı marağın olduğu qeyd edildi, əməkdaşlığımızın möhkəməndirilməsində müxtəlif səviyyəli səfərlərin önəmi vurğulanaraq Kolumbiya

Respublikasının xarici işlər nazırı xanım Maria Anxela Olgın Kueyarın Azərbaycana səfərinin bu münasibətlərin daha da genişləndirilməsi işinə xidmət edəcəyinə əminlik ifade olundu.

Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri görüşdü

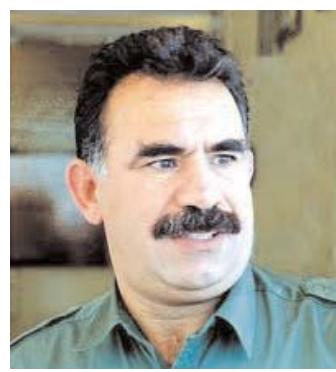
İyulun 12-də Avstriyanın paytaxtı Vyanada Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarov və Edvard Nalbandyan arasında görüş keçirilib. APA-nın Ermənistan mətbuatına istinadən verdiyi məlumatə görə, nazirlər əvvəlcə təkbətək, sonra isə ATƏT-in Minsk Qrupun həmsədrləri İgor Popov (Rusiya), Jak For (Fransa), Yan Kelli (ABŞ)

və ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrin şəxsi nümayəndəsi Anjey Kaspsikin iştirakı ilə görüşüb.

Görüşdə Dağlıq Qarabağın sülh yolu ilə həlli yolları müzakirə olunub.

Abdullah Öcalan evlənir

Türkiyədə ömürlük hebs cezasına məhkum edilən PKK lideri Abdullah Öcalanın yenidən evlənəcəyi iddia olunur. Publik.Az türk mətbuatına istinadən xəber verir ki, Abdullah Öcalanın Kesire Öcalandan rəsmi olaraq boşanmasından sonra yenidən evlənəcəyi iddiaları dolaşır.

"Hürriyyet" qəzetiñin müxbiri Metehan Demir də canlı yayında Öcalanın evlənəcəyini bildirib:

"Öcalan uzun müddətdir yüksək eço ilə yaşayır. Bu günə qədər həmişə PKK, KCK üçün tələblər irəli sürüb. Bir az da özü üçün yaşayacaq. Həmçinin ailə vəziyətində dəyişiklik olabilir".

Öcalanın 1978-ci ilde evləndiyi Kesire Öcalanın İsveçdə yaşadığı üçün boşanma prosedurunun uzun vaxt aparacağı bildirilib. İndi isə hamını maraqlandıran bir sual var: Öcalan nə vaxt, kiminle evlənəcək?

Vətəndaş müharibəsi daxilində vətəndaş müharibəsi

Suriyada Azad Suriya Ordusu (ASO) ilə cihadçı qruplar arasında "mühəribə" başlayıb. Publik.Az-in "Hürriyyet" qəzetinə istinadən verdiyi məlumatə görə, "Əl-Qaide"yə yaxın silahlılar ASO-nun ən yüksək rütbəli 30 komandırından birini və onun qardaşını öldürüb.

ASO Yüksek Hərbi Şurasında təmsil olunan Kamal Hamami dönen müxalifətin başlayacağı hücumu müzakirə etmək üçün Türkiye sərhədindən 15 kilometr mesafədə yerləşən Kürd Dağındə "Əl-Qaide"yə bağlı olan "İraqda İsləm dövləti və Levante" qrupunun nümayəndələri ilə bir araya gəlib. Ancaq toplantı şok bir sui-qəsdə yekunlaşır. İsləmçi qrup ASO-ya "Hamamini öldürüb. Yüksek Hərbi Şurənin bütün üzvlərini öldürəcəyik", - mesajını verib.

ASO-nun siyasi koordinatör Luay Mıkdada Hamamılı ilə qardaşının "İsləm dövləti əmiri" olan Əbu Eymen əl-Bağdadi tərefindən vurularaq öldürülüyü bilidir.

ASO-nun yüksək rütbəli komandırlarından biri Fransanın informasiya agentliyi "Rötyers"ə açıqlamasında "Bizi hədəflemek isteyirlər. Bunun əvəzini ödəyəcəklər, onları ayaq altına salacaq", - söyləyib. Həmin komandir gərə İsləmçi qrup Türkiye sərhədində yaxın Laziqiyyə nəzərdə tutaraq ASO-ya "Sizə burada yer yoxdur" mesajı göndərmək üçün Hamamini öldürüb. Qeyd edək ki, Suriya prezidenti Bəşər Əsədin ehtiyat plan kimi paytaxtı Laziqiyyə olan ələvi dövlətini qurmaq niyyətində olduğu iddia olunur.

Digər müxalif mənbələr isə Hamamıya bağlı güclərlə İsləmçi qrupların Lazkiye yaxınlığında strateji bir məntəqəyə kimin nəzarət edəcəyi mövzusunda razılığa gələ bilmədiyini bildirir. Əslinde Suriyadakı hazırlı durumu mürkəbbələşdirən məqamlar yalnız B.Əsədin hələ də çox güclü olması, ona ciddi xarici dəstəyin göstərilməsi deyil, həm də müxalif sıralarında baş verənlərdir.

Rəsmi Dəməşqe qarşı silahlı mübarizə aparan müxalif qrupların tərkibi yekcins deyil. Hazırda onların iki qrupa bölündüyü bildirilir. Bir neçə qrup İngilabi və Müxalif Qüvvələrin Milli Koalisiyası (İMQMK) adı altında birləşiblər və dünyəvi dövlət tərəfdarlarıdır. Onları Qərb qəbul edir. Digər qruplar isə Suriya İsləm Cəbhəsini (SIC) yaradıblar. SIC-in tərkibində radikal dini qruplaşmalar var. Məsələn, onların ən güclü qrupu, ABŞ-in terroru təşkilat kimi tanıdığı "Cəbhət en-Nusra"dır. "Uoll Strit Journal" neşrinin məlumatına görə, hemin qrup artıq ölkənin şimalında bir neçə iri hərbi bazaya və Suriyanın ən böyük su-elektrik stansiyasına nəzarət edir. Belə görünür ki, radikal dini qruplar arasında ortaq mövqə yoxdur. Onların bir-birindən fərqlənən dövlətlik təsəvvürleri vardır. Dini qruplar öz aralarında dialoqa getmək istəmir. Ayrılıqla hər biri ölkədə mütləq hakimiyətə nail olmaq niyyətindədirler. Bu məqam isə B.Əsədin mövqeyini yaxşılaşdırır. Bunlarla yanaşı, ölkədə kurd silahlı qruplaşmalarının fəallığını unutmaq olmaz. Onların da proseslərə kifayət qədər təsir etmək imkanları var. Əlavə olaraq, kurd Qərbədən, İrandan və Avropadan dəstək görürler. Son məlumatlarda bildirilir ki, Suriya kurdlerinin Şimalı İraq Kürt Muxtarlıyyətinin rəhbəri Məsud Bərzənin himayəsinə keçmək niyyətləri yoxdur. Onlar müstəqil siyasi güc kimi ölkədə fəaliyyət göstərməyə qərar veriblər. Lakin məsələ ondan ibarətdir ki, ASO ilə kurd silahlı qrupları arasında (əsasən PKK-ya yaxınlığıyla seçilən PYD – Demokratik Birlik Partiyası ilə) Suriyanın Türkiye ilə sərhədində yaxın bölgələrdə üstünlük qazanmaq üçün mübarizə gedir. Bu arada Suriya böhranında fərqli mövqelərə sahib olan Türkiye ilə İran ramazan ayı ərzində tərəflərə atəşkəs çağırışlı edib. Bir günlük üçün dünən Türkiye'ye gələn İran xarici işlər naziri Əli Əkbər Salehi ilə görüşən Əhməd Davudoğlu "Ramazan ayı boyunca atəşkəs təmin edilsin. Ramazanda təmin edilən atəşkəs geləcək üçün də ümid verə", - deyib. Ə.Davudoğlu atəşkəs çağırışının İranın açıq şəkildə dəstək verdiyi "Hizbullah" silahlıları üçün də etibarlı olmasının və "Hizbullah"ın Suriyadan çıxmasının vacib olduğunu vurğulayıb.

Rəsmi Ankardan İrəvana sərt mesaj

Türkiyəyə məxsus ərazilərə Ermənistanın iddiaları rəsmi İrəvanın da üzv olduğu BMT və ATƏT kimi beynəlxalq təşkilatların prinsiplərinə ziddir. Trend-in məlumatlarına görə, bu barədə şənbə günü Türkiye XİN-in rəsmi saytında yerləşdirilən məlumatında bildirilir. Türkiye XİN-in məlumatında bildirilir ki, Ermənistan hökumətində bu səviyyədə vəzifə daşıyan rəsmi şəxslərin belə bəyanat-

ları sadəcə qeyri-ciddilikdir.

Məlumatda bildirilir: "Hamı aydın şəkildə anlamalıdır ki, heç kəs Türkiyədən torpaq tələb edə bilməz".

Qeyd edək ki, iyul ayının 5-də İrəvanda keçirilən dünya erməniləri hüquqsunaslarının forumunda Ermənistanın Baş prokuroru Aqvan Ovsepyan bəyan edib ki, Ermənistan Türkiyədə olan itirilmiş ərazilərini geri qaytarmalıdır.

Türklər və Kürdlər...

Ralph Valdo (Waldo) Emersonun gözəl bir sözü var. O, "ümümbəşəri sühl" məfhumu ətrafında gedən müzakirələrdə bəşər övladına kiçik, amma mahiyət etibarilə böyük bir həqiqəti xatırladır: "Sizə sizdən başqa kimse sühl getirməyəcək". Bütün dünya sülhün bərqərar olması hər bir insanın özü ilə barişmasından asılıdır. Sühl tekçə zorakılığı aradan qaldırmaq demək deyil. Sühl həm də insanın şəfqət potensialını üzə çıxarmaqdır. Bu da üç mərhələdə reallaşa bilər.

Ən mühümü birinci mərhələsidir. O, insanın ruhundadır. İnsan kainatla və kainatda mövcud bütün güclərlə əlaqəsini, birliyini dərk edib məxluqatın hər şeyə qadir Allahın (c.c.) emrinə təbə olduğunu qavrasa, məhz bu zaman birinci sühlü bərqərar etmiş olar. Bu, həqiqi sühlədür, digərləri onun inikasıdır.

İkinci mərhələ fəndlər arasında sühlədür.

Üçüncüsü isə millət və xalqlar arasında sühlədür. Bunu yaxşı dərk etməliyik ki, "həqiqi sühl" adlanan birinci mərhələ olmasa, yeni insanın ruhunda sühl qərar tutmasa, nə fəndlər, nə də xalqlar arasında barış mümkün olar.

Başqa sözə desək, xəyallarını qurdugumuz ümuməşəri sühlü təmin "Bəli" deyən türk vətən-

daşlarının faizi isə, təəssüf ki, aşağıdır, 70.7.

Birgəyəşayışa şübhə ilə yanaşan kürdlərin faizi 19.9, türklərin isə 51.7.

Gələk, birgə yaşamaq istəmədiyini açıq-aşkar deyənlerin faizinə; kürdlərde 1.8, türklərdə 15.8 faiz.

Bir başqa fakt da ailə qurmaqla bağlıdır. Kürdlərin 66.7 faizi türklərə qohumluğa razı olduqları halda, türklərdə bunun faizi aşağıdır, 13.3. Həqiqətən, bu araşdırma cəmiyyətdə oturuşmuş fikirləri alt-üst etdi. Halbuki biz əksinə düşünürük. Bu statistikadan sonra hər kəs gərək papağını qoyub qabağına yaxşı-yaxşı düşünsün: Niye belə oldu? Necə oldu? Beşgəlilik, yoxsa qəzəb? Hissi bir reaksiya, yoxsa...? Bu araşdırmanın nəticələri təkcə səsiloqları deyil, jurnalist, siyasetçi, ədib, xülasə, vətənin halını düşünən hər kəsi mat qoydu.

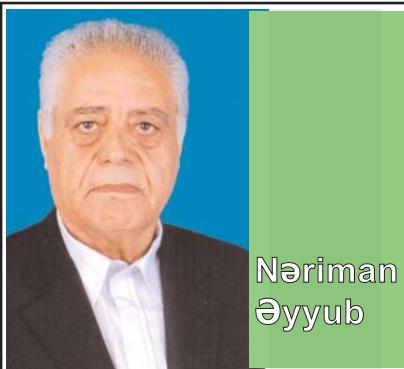
Həmin araşdırma bir

maraqlı məqam da, eyni məhellədə yaşayan, amma bu qonşuluqdan gileyənənlərin göstəricisidir. Türklerdə 8.6, kürdlərdə sadəcə 0.6 faiz təşkil edir. Yaxşı ki, hər iki kəsimdə de göstəricilər aşağıdır. Ancaq araların da nisbet fərqi olduqca diqqətəkicidir.

"Türk bayrağı mənim də bayrağımdır" deyənlərin sayı hər iki kəsimdə de yüksəkdir. Türklerdə 97.7, kürdlərdə 94.8 faiz. İstiqlal marşına yaxşı münasibət bəsləyənlər də türklərdə 97.6, kürdlərdə isə 91.1 faizdir. Bayraq və marş göstəriciləri hər iki tərəfdə də olduqca yüksəkdir.

Ancaq belə baxanda türklərlə kürdlər arasında orta dəyərlərə ve birgəyəşayışa inamın, zənn etdiyimiz kimi elə də zəif olmadığını görürük. Bu da vətənini sevən hər kəsin ürəyinə su səpir. Sühlün təminində güclü iradəyə ehtiyac var, çünki bütün vətəndaşlarımız bilir ki, saysız-hesabsız maddi-mənvi itkilərə getirib çıxaran qarşıdurmalara son qoyulsa və sühl bərqərar olsa, Türkiyədə xalqın rifahi qatbaqt yüksələcək. Bunu, mənəcə, ən yaxşı ifadə edən iş adamı Güler Sabancı oldu: Sühl bərqərar olsa, Türkiyə ucar!

Mustafa Saatci

Nâriman
Eyyub**RÜBAİLƏR**

Nanecib, yaramaz olan hər insan, Nəzarətsizlikdən yaranır hər an. Uşağı buraxsan başlı-başına, Pozulacaq olacaqdır bivicdan.

***

Atın cilovunu bərk tutmadınsa, O harinlaşacaq, qudurğan qıssa. İnsan da at kimi "olsa cilovsuz", Elə iş görəcək, düşərsən yasa.

***

Sanma ki, alimin övladı alim Olacaq, inanma, boş olarsa him. Yoldaşlıq etdiyi yaramaz olsa, O da pozulacaq, olsa da hakim.

***

Bəzən tərbiyeli olan bir kəsin, Tərbiyəsiz övlad kəsir nəfəsin. Nə qədər eyləyir tərbiyələnmir, Hirsindən tapdayır ancaq kölgəsin.

***

Rəqibin qanmazsa, yorma özünü, Havayı xərclemə yaxşı sözünü. Faydası yox, təsir etməz qanmaza, Boşdur, beləsindən tez çək gözünü.

***

Mən bele görmüşəm olan nadanı, Nə qədər eyləsən qaynamır qanı. Daşer daş kimidir, düzəlmir heç an, Düzəltmək çətindi vəhşi insani.

***

Ne söyləsən ona, söz qanan deyil, Gündəlik danlaşan utanın deyil. Heç özünü yorma, ay Milli Nâriman, Yandırsan yaş odun, o yanan deyil.

***

Şair qəhərlənmə, belədir hər an, Heç bir zaman olmayıbdir utanın. Bir daha özünü yorma, yorulma, Onu yaradıbdir bele, Yaradan.

***

A zalım, bu qədər incitme məni, İncitmə heç zaman səni sevəni. Bəlkə məndən sənə söz qandırınlardır, Eşitmə boşuna hər söz deyəni.

***

Səni sevdiyimi sən ki, görürsen, Baxışından hissiyyatı dərişən. Sevmərəm başşanı inan ezişim, İcidi-icidə cəfa verirsen.

***

Ne üçün tərəddüd edirsen gündə? Sevən sevdiyini sarsıtmaz sində. Mənə qarşı gündə soyuduğunçun, Ona görə baxıb soyuyuram mən də.

***

Baxıb dodaq altdan hərdən gülürsən, Mənə qarşı gözlerini silirsən. Baxdıqca üreyim tamam eziilir, Sanki üreyimi onda dəlişən.

***

Dəldikcə incidir məni a zalım, Dərhalca pozulur mənim əhvalım. Yaramı yandırma yanıram axı, İcəzə ver sənin qoynunda qalım.

***

Qoynun bir cənnətdi, gözəldi boyu, Eyləmək istərəm orada toyu. Gündəlik sevməyim çıxmır yadımdan, Nə mən soyumuram, nə də sən soyu.

***

Gündə sallanırsan gözüm önündə, Baxıb odlanıram mən yazıq bəndə. Naz eyləyib məni dindirən kimi, Onda sənin kimi edirəm mən də.

***

Bu qədər naz etmə, naz nəyə lazımlı, Dərdimi nə qədər vərəqə yazım? Gündəlik yazsam da dərdim azalmır, Nə dərdim azalır, nə də avazım.

***

Sevgi sevən insan sevir ölüncə, Sevgisini sevir o ince-ince. O sevgini ancaq qəbir soyudar, Sevgi əbedidir, o, ölməz məncə.

***

Məndə ki, olmuşam sevgi qozbeli, İstər ağıllı de, istərse dəli. Səni mən sevəcəm ölenə kimi, Tək məni aparar sevginin səli.

***

Gəl məni incitmə, gözəlim gözəl, Belə gözəl idin əvvəldən əzəl. Qəlbim istəyənə gel əməl eyle, İstərəm mənimcün olasan özəl.

***

Özelleşdirdilər bizim dünyani, Xaraba qoydular bütün cahani. Hami yoldaş idi, bərabər idi, Bərabərlik yüksəldirdi insani.

İndi biri yeyir, on beşi baxır, Baxanın gözündən qanlı yaş axır. Baxsan ədalətsiz olan dünyaya, Onda səni hər şey yandırıb, yaxır.

***

Deyirlər gözəldir indi Bakımız, Gözəllik olsa da, yoxdur səkimiz. Binalar tikilib divar-divara, Ağırlaşır gündə Bakı yükümüz.

***

Min fazi yiğilib Bakıya maşın, İtib yoxa çıxıb keçmiş yoldaşın. Qarabağda atı çapa bilmirəm, Verilib yadlara torpağın, daşın.

***

Dağdır yurdumu vəhşi erməni, Bu hal gündəlikdə incidir məni. Avropaya gündə ümid edirik, Vermişik yadlara gözəl Vətəni.

***

Uludan Qarabağ bağça-bağımı, Cavanşirdən qalan o oylağımız. Ermənilər ora yiyələnibdir, Onu məhv etməyə olan çağımız.

***

Məhv etmək lazımdır alçaq yağıni, Azad edək gözəl Dəlidəğini. Soltanbəy, Kürdoğlu qınayıb bizi, Qıraq erməninin bütün sağını.

***

Zarin qızılları daşının gündə, Nələr olacaqdır bilinmir öndə. Mehv edək Andranik nəvelərini, Qalmasın bir nəfər onlar Vətəndə.

***

Sərəncam verəndə Komandanımız, Hükümdən bir nəfər qalmasın yalnız. Birleşsin Vətənən vuruşsun hamı, Görsün gücümüzü vətənsiz qansız.

İnsana Allahın qəzəbi tutub, Dönyanın yarısı əyilib, batıb. Görünürki, qəzəblənib Tanrıımız, Nanecib olanlar Vətəni satıb.

***

İşsiz yoxsulları saymir harınlar, Müftə yiğisidən yekəqrənlər. Artıq harınlığa dözməyir insan, Mehv olur fikirdən nə qədər canlar.

***

Bir qurun dağdır varı-dövləti, Vecinə almayırlı kasıbı qəti. Olan harınlışma həddini aşib, Əsəbilik, infakt qırır milləti.

***

Bazar bahalaşıb, hər şey bahadır, Cibi dolu insan san əjdahadır. Vecinə deyildir baha olsa da, Evi dollar ilə dolan kahadır.

***

Gözümün önündə yiğir sərvəti, Vecinə almayırlı yoxsul milləti. Sanki babasından qalıb bu sərvət, Saymir doğruluğu və həqiqəti.

***

"Həqiqət cibində pul olandadı", Vətənoğlu deyib, ruhu sondadı. Bəhmən yaxşı deyib bu həqiqəti, Rəhmət olsun ona, öz haqqındadı.

***

Heç nə düşünməyir o azan insan, Samırlı pak doğulub ilkin anadan. İndisə bulanır cırkı pul ilə, Qanmaza çevrilib həmin o nadan.

WEKİ WABE, WÊ ÇA BİBE HALË MİN ?

13 meha Tebaxêye. Li peytextê dewleta Yewnanistanê bajarê Atînayê da meşa olîmpiyada havînê tê derbaz kirinê. Spikér navê dewletên ku bûne beşdarvanê olîmpiyadayê bi dengekî gelekî zîz elam dike. Ez nav wan nava da rastî navê gelê xwe û welatê xwe nayêm. Nav xemên pir giran da, vê helbesta xwe dînivîsim.

Nav nava da çima tune navê me?

Nav ala da namilmile ala me?

Bû çem, kanî, kişi, kişi, xwîna me,

Dinya kere, ew nabihê dengê me.

Wekî wa be, wê çä bibe halê me?

Me mîrxas dan, nehat holê navê me,

Parek cihan xemîlî bi ulmê me.

Koşk û sera bilind bûn bi keda me,

Sêfil, sêwî dîsa mane lawên me.

Wekî wa be, wê çä bibe halê me?

Rebbê jorîn qebûl nake dîleka me,

Nişa rehmê nake dilê neyarêd me.

Bariyê Bala

Zulma giran timê dike ew para me, Berf, teyrokê dibarîne her gav ser me, Wekî wabe, wê çä bibe halê me?

Kesên xêrxaz, werin rehmê hûn li me, Kesek nema kole, bêzar, xêynî me. Bêjin bila xwînrej bidin heqê me. Wekî medin, yasax bikin heyâ me, Em wana bixenqînin destê xwe, Em nahêlin, wa bimîne halê me, Em nahêlin, wa bimîne rewşa me.

BARİŞ TEYFÜRİ

ÊY KURD.

Qedera te derbaz dibe bê wate, Jîyanêda dilê te ne rehete, Bi yekbûnê yekser rabe raweste, Hemberî zulm û înkara bi çete.

Te Tu dera qebûl nakin bê warî, Kuda diç serbest nînî stûxarî, Her kîvî jî nay pêş cava tucarî, Vê rewşêda pêşeroj jî tim tarî.

Tu alt bike vê cîhana bi şiddet, Ava bike jîyanek bi rûmet, Tu alt bike vê jîyanek bi minet, Tu jî bijî jîyanek bi siyanet.

Heya ku xelqperestî bê niştmanî, Jîyanêda tê birizi erzanî, Pêş cîhanê bê fehmî û nezanî, Vê rewşêda gelo kéra lazımlı

ÊY KURD.....???

25.05.2012.

Êy mirovên vê dune.

Êy mirovên vê dunê, Dest berdin ji kîn, şera,

Tariyel Cəlil

Mirov hemû birane, Zulm û zor çiranе.

Küskünəm, ömrümün payız feslinə, Baharı gətirdin, yazı gətirdin. Ruhuma bələnən kədəri, qəmi, Eşqinlə ömürdən silib götürdü.

MƏN ÖZÜM ÖZÜMDƏ İTMİŞƏM GÜLÜM

Deyirsən:- itirdim özümü səndə, Mən özüm özümdə itmişəm gülüm.

Əllərin əlimdən üzülən günü, Tükənib məhv olub bitmişəm gülüm.

Özünü axtarma boşuna məndə, Ruhum da, cismim də, canımda səndə. Kaşib qalacaqsan özün görəndə, Eşqimlə qəlbində bitmişəm gülüm.

Niyə məni tənha qoydun, de nədən? Dərd axışır baş qoyduğun sinədən. Sevinc məni tərk eylədi o gündən, Hicranə sarılıb yatmışam gülüm.

Çarəsisən xəstə olan qəblərin, Dadı getmir damağımdan ləblərin. Xeyiri yox, loğman verən həblərin, İnan ki, dünyadan getmişəm gülüm.

Mən Küskünəm, xatirələr bir bəla, Busən dönüb dodağımda xar bala. Görəndə yox, məni duya, ağlaya, Dərdin biləyindən tutmuşam gülüm. Mən özüm özümdə itmişəm gülüm!!!

Van Barosu Zilan katliamını kınadı

Ağrı başkaldırısından sonra Zilan Vadisine sıçanın Kürtlere karşı gerçekleşen ve tarihe Zilan Katliamı olarak geçen katliamda 44 köy ateşe verilmiş, 15 binden fazla insan yaşamını yitirmiştir.

Van Barosu 1930 yılında gerçekleşen Zilan Katliamının yıldönümü nedeniyle yaptığı açıklamada, katliam emrinin verenlerin bulunmasına döndük bugüne kadar bir adım atılmadığına dikkat çekerek, "Katliamla ilgili vicdanları rahatlatacak bir özür bile dilenmiş değil" denildi. 1930 yılında, Ağrı başkaldırısından sonra Zilan Vadisine sıçanın Kürtlere karşı gerçekleşen ve tarihe Zilan Katliamı olarak geçen katliamda 44 köy ateşe verilmiş, 15 binden fazla insan yaşamını yitirmiştir. Zilan

Katliamının yıldönümünde Van Barosu'nda bir basın toplantısı düzenlendi. Van Barosu

İlçesi Zilan Deresi'nde 1930 yılında meydana gelen ve 'Zilan katliamı' olarak tarihe

geçen olay bulduğumuz coğrafyanın en kanlı katliamlarından biridir. İnsanlığın ve insan onurunun yok edildiği Zilan Deresi katliamında; derenin giriş ve çıkışları tutulmuş, on binlerce asker tarafından baştan başa sarılmış, sonra kırıb başlamış, kırıb boyunca yer gök insan feryatlarıyla dolmuştu. Yeni doğmuş bebekten 90'lık ihtiyara kadar her yaş ve cinsiyetten sayısız insan; mitralyöze tutularak, süngeleñerek, buğday başlığı biçilicesine yok edilmiştir. O dönemde devletin yarı resmi gazetesi dumuda olan Cumhuriyet Gazetesi 16 Temmuz 1930 tarihindeki sayısında Zilan

katliamı için 'İmha edilen eşkiye miktarı 15 binden fazladır' şeklinde yer alan bilgiler katliamın büyüklüğünün ne denli olduğunu açıkça ortaya koymuştur" dedi.

'KATLIAM OLARAK KABUL EDİLİR ÖZÜR DİLENSİN'

Bugüne kadar katliam emrinin verenlerin bulunmasına dönük bir adım atılmadığına dikkat çeken İlhan, "Katliam için vicdanları rahatlatacak bir özür bile dilememiştir. Onlarca yıldır gökyüzünden bomba yağan bu topraklar daha fazla gözyaşı olmasın diye; bizler, daha eşit, özgür ve demokratik bir ülkede, bir arada yaşam umudunu koruyan ve bu uğurda sonuna kadar mücadeleşini südürecek hukukçular ve meslek örgütü olarak, devleti yaşınanların bir katliam olduğunu kabul etmeye, samimi bir şekilde özür dilemeye ve faileri yargı önüne çıkarımya çağırıyoruz" diye konuştu.

İnsan Hakları Komisyonu üyelerinin katıldığı açıklamada konuşan Avukat Doğan İlhan, katliamın tarihçesini anlattı. "Van'ın Erciş

Siyasi Tutum Belgesi

KONGRA GEL 9. Genel Kurulu'nda demokratik siyasi çözümüne ilişkin alınan kararlar 'Siyasi Tutum Belgesi' adıyla kamuoyuna açıkladı. Belgede, Kurdistan'ın 4 parçasında önemizdeki dönemde izlenecek siyasi tutum 10 başlık altında sıralandı.

KONGRA GEL ve KCK, Kurdistan'ın 4 parçasında önemizdeki dönemde izlenecek temel siyasi tutumunu bir belgeyle kamuoyuna duyurdu. AKP tarafından sürecin sabote edilmesi veya giderek bir oyala ve aldatma politikasına dönüştürülmesi durumunda "Öcalan'ın duruşuna göre tutum geliştirmeye" kararlaştırıldı.

30 Haziran-5 Temmuz tarihleri arasında Medya Savunma Alanlarında gerçekleşen KONGRA GEL 9. Genel Kurulu'nun yankıları sürüyor. 9. Genel Kurul'un kararlaştırıldı 'Siyasi Tutum Belgesi' paylaşıldı. 2011-2012 yıllarında Kuzey Kurdistan'da Devrimci Halk Savaşı Hamlesi biçiminde gelişen devrimci direnişin, AKP Hükümeti'nin "PKK'yi silah zoruya imha ve tasfiye etme planı"nı boşa çıkartarak Kurdistan Özgür Hareketi'nin yenilmezliğini bir kez daha kanıtladığı hatırlatılan belgede, 2013 yılına girişle birlikte Suriye üzerindeki mücadelede hızlanan bir çözüm arayışı durumu ve bunun siyasal uzlaşma ile gerçekleşme olasılığının öne çıktığı dikkat çekildi. Bu durumda 19 Temmuz devrimi ile Rojava

Kurdistan'da giderek belirlenilen Kürt ulusal demokratik yapılanması temel demokratik çözüm güçlerinden biri olarak büyük önem kazandığı vurgulanın belgede, bu gelişmelerin AKP Hükümeti'nin bu alana yönelik politikalarının da başarısız kalmasına yol açtı belirtildi.

AKP yapmak zorundaydı

Suriye politikasında başarısız kalan ve PKK'ye karşı yürütülen topyekün özel savaş konsepti temelinde imha ve tasfiye planı yenilgiye uğrayan AKP Hükümeti'nin, yaklaşan seçim sürecini de değerlendirderek "silahlar sussun, fikirler konuşsun" söylemi temelinde bir değişiklik yapmak zorunda kaldığının altı çizilen belgede, bu durumu değerlendiren Öcalan'ın, TC heyetiyle İmralı'da yeniden diyaloga geçerek Türkiye'nin demokratikleştirilmesi temelinde Kürt sorununun demokratik siyasi çözümünü gerçekleştirecek yeni bir süreç başlatmayı gerekliliği kaydedildi. Bu temelde yürütülen tartışmalar sonucunda hazırladığı yeni Yol Haritası'na tarafların 'Evet' demesi üzerine Amed Newrozu'nda tarihi Özgürlik ve Demokrasi Çağrısı yaptığı ifade edilen belgede, Kürt tarafının pratik yanıt hatırlatıldı:

I İlk önce elinde tuttuğu esirleri serbest bırakarak, 23 Mart 2013 tarihinden itibaren de ateşkes ilan etmiştir.

I 25 Nisan tarihinde yaptığı basın açıklaması temelinde de 8 Mayıs'tan itibaren Kuzey Kürdistan

tandaki gerilla güçlerinin Medya Savunma Alanları'na planlı ve kademeli geri çekilmesi sürecini başlatmıştır. Bu sürecin birinci aşaması 1 Haziran tarihi itibarıyla başarıyla tamamlanmış olup, şimdi ikinci aşamaya geçiş ve görevlerin başarılanması için çalışmaktadır.

Oyalayıcı yaklaşım

Ancak ikinci aşamaya geçiş düzeyine bir ay öncesinden ulaşılmış olmasına rağmen AKP Hükümeti'nin adımları atmaması, oyalayıcı ve süreçi basitleştirici yaklaşımı, demokratik kitle eylemlerine dönük baskıcı tutumunun sürecin hızla ve başarılı bir biçimde geliştirilmesi üzerinde ciddi engel oluşturduğu işaret edilen belgede, bütün bu gelişmelerin tartışalarak sonuçlara ulaşlığının altı çizildi.

İşte 10 maddelik yol haritası

- Demokratik siyaset çözüm sürecinin kabul edilmesi ve

bunun gerektirdiği tüm görevlerin başarıyla yerine getirilmesi.

- Yürütme Konseyi Başkanlığı'nın 23 Mart'tan itibaren

geliştirdiği ateşkes ve geri çekilme durumunun onaylanması.

- Yeni bir karar olmadıkça HPG güçleri tarafından ateşkes durumunu korunup geri çekilme planının uygulanması. Bunun demokratik siyaset çözüm sürecine paralel ve planlı bir biçimde yürütülmesi.

- AKP Hükümeti üzerinde siyasal baskı oluşturmak üzere halk serhildanları temelde demokratik siyaset mücadele hamlesinin tüm toplumsal dinamiklerin harekete geçirilmesi temelinde etkili bir biçimde geliştirilmesi.

- Halk serhildanlarının Türkiye'ye yayılması, Barış ve Demokrasi Konferansı'nın aldığı kararları pratiğe geçirmek üzere yoğun bir eylem ve örgütelik çalış-

ma içinde olunması. Türkiye demokratik siyasetinin örgütlenmesinin demokratik güçler birlikte ve seferberlik düzeyinde yürütülmesi.

- Çeşitli güçlerden gelebilecek olası saldırılarda gerilinin aktif savunmaya her an hazırlıklı olması. Gerektiğinde misilleme hakkını kullanması.

- AKP tarafından sürecin sabote edilmesi veya sürecin giderek bir oyala ve aldatma politikasına dönüştürülmesi durumunda Yönetimimizin Önder Abdullah Öcalan'ın duruşuna göre tutum geliştirmesi.

- Rojava'da üçüncü çizgi olma temelinde şimdiden kadar sürdürülən siyasetin daha da geliştirilerek geçici seçim yönetiminin ilan edilmesi ve bunun bir Kurt mahalli idaresini inşa düzeyine ulaştırılması.

- Başur'da diğerlerinden farklılığını ve demokratik modernite çizgimizi ortaya koyan bir mücadelenin daha aktif bir biçimde yürütülmesi. Önümüzdeki seçimlerin demokratik güçler tarafından kazanılması ve Kurdistan Ulusal Konferansı'nın toplantısı için çaba harcanması.

- Rojhilat'ta Iran devletiyle PJAK arasında var olan mevcut ateşkesin devamı için çalışılması. Iran rejiminin geliştirebileceği farklı yaklaşımlara karşı da hazırlıklı olunması.

ANF/BEHDİNAN

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde yaşayan Türk vatandaşların da Kurdistan Toprak isminin manası dikkate alındığında rencide olaçakları dikkate alındığında davalı Yunus Toprak'ın kızı Kurdistan isminin yörede sıkça kullanılan Helin olarak değiştirilmesine' şeklinde karar verdi.

YARGITAY 'KÜRDİSTAN' İSMİNE ONAY VERDİ

Kızına verdiği ismin Helin olarak değiştirilmesini istemeyen baba Yunus Toprak, avukat Bekir Benek aracılığıyla yerel mahkemenin kararını temyiz ederek Yargıtay'a gönderdi. Dosyayı inceleyen Hilvan Cumhuriyet Savcılığı da ismin iptali istemiyle Hilvan Asliye Hukuk Mahkemesi'ne dava açtı. Şubat ayında görülen davannın duruşmasında mahkeme heyeti; anne ve babanın çocuğa yasalara uygun şekilde isim vermesi, verilen ismin ilerde çocuğu ve toplumu rencide etmemesi gerektiği belirtildi. Mahkeme, ailenin ısrarcı olmasına rağmen duruşma sonunda; 'Davalının çocuğuna Kurdistan ismini vermesinin küçük çocuğu ilerde toplum üzerinde rencide edeceğ gibi

zorunlu kılmıştır. Bu zorunluluk kişinin yaşamıyla özdeleşen ve kişiliğinin ayrılmaz bir öğesini oluşturan adını özgürce seçmesi ve onurla taşıması için kendisine tanınmış bir temel kişilik hakkı. Bu hak Anayasada güvence altına alınmış, temel hak ve özgürlüklerden olup, her Türk yurttaşı eşit olarak yararlanır. İlgili yasalarda çocuğun adını koyma hakkı anne ve babaya aittir. Ayrıca adın yabancı kökenli olması da onun değiştirilmesini gerektirmez. Gerçek kişilerin ön adlarının düzenlenendiği yasal mevzuat kapsamında söz konusu ismin tescilini ve kullanılmasını engelleyen bir hukum bulunmaktadır. Ayrıca bu hakkın kullanılmasını ortadan kaldırıracak şekilde mahkemece mevcut ismin silinerek yerine re'sen Helin isminin verilmesi hukuki mümkün değildir. Hüküm tesisi isabetsiz, temyiz itirazları bu nedenlerle yerinde olduğundan kararın bozulmasına oy birliği karar verilmiştir. (Hürseda)

Yargıtay'dan 'Kurdistan' İsmine Onay

Şanlıurfalı Toprak çifti "Kurdistan" adını verdikleri kız çocukların adını "Helin" olarak

değiştiren mahkeme kararına itiraz edip Yargıtay'a başvurmuştur. Yargıtay, 'cocuğa isim koyma hakkı anne babaya aittir' diyerek "Kurdistan" ismine onay verdi.

Şanlıurfa'nın Hilvan İlçesi'nde yaşayan Yunus ve Elif Toprak çiftinin 1,5 yaşındaki kız çocukların verdikleri 'Kurdistan' ismi, Hilvan Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından çocuğunu ve toplumu rencide edeceği gereçesiyle 'Helin' olarak değiştirildi. Toprak çiftinin

temiz ettiği dava sonunda Yargıtay 18'inci Hukuk Dairesi, isim verme hakkının anne ve babaya ait olduğu belirterek yerel mahkemenin kararını bozdu ve 'Kurdistan' adının kullanılabileceğine karar verdi. Hilvan'ın Bahçecik Köyü'nde çiftlik yapan 29 yaşındaki Yunus Toprak, 3 yıl önce akrabası olan 24 yaşındaki Elif Toprak ile evlendi ve çiftin 2011 yılı Ağustos ayında bir kız çocuğu dünyaya geldi. Toprak çifti, doğumdan kısa süre sonra gittikleri Hilvan Nüfus Müdürlüğü'nde çocuklarına 'Kurdistan' ismini verdiklerini bildirdi ve ismin yazılı olduğu nüfus cüzdanını çıkarttı.

NÜFUS MÜDÜRLÜĞÜ DAVA AÇTI, İSİM 'HELİN' OLDU

Çocuklarının 'Kurdistan' Toprak' yazılı nüfus cüzdanı ile evine dönen çifti, aynı gün Nüfus Müdürlüğü yetkilileri arayarak, yanlışlık olduğu gereçesiyle geri çağırıldı. Nüfus Müdürlüğü

Yargıtay 18'inci Hukuk Dairesi'nin yerel mahkemenin kararını bozduğu ve oy birliği ile aldığı kararda şu ifadelere yer verildi. Her kişinin bir adı olması

İran'dan İlginç Gül Ve Erdoğan Analizi

Tahran Radyosu, Erdoğan ve Gül'ün Gezi Parkı olaylarıyla ilgili tutumları üzerinden ilginç bir analize imza attı.

İran'ın Tahran Radyosu, Türkiye'de daha büyük bir desteği sahip Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün, yakın siyaset arkadaşı Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile yollarını ayırmak için Taksim Gezi Parkı olaylarını 'uygun bir fırsat' olarak gördüğünü öne sürdü.

"DAHA ÖNCE DE OLDU"

Tahran Radyosu'nun Türkçe yayınında yer alan 'Siyasi yorumlar' bölümünde 'Kayan arkadaşı' başlığı altında Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın, Taksim Gezi parkı olaylarından önce adeta 'siyasi bir çift gibi' olduğu iddia edildi. Cumhurbaşkanı Gül ile Başbakan Erdoğan'ın, AK Parti'nin kurucu liderleri arasında bulunduğu, Ankara'nın siyasi denklemlerinde yer aldığı, daha önce de aralarında bazı anlaşmazlıklar görüldüğü ifade edildi.

"EN KÖKLÜ ANLAŞMAZLIK"

Yorumda, Başbakan Erdoğan ile Cumhurbaşkanı Gül'ün, 2002 yılı sonlarından itibaren yan yana ve omuz omuza laik askerlerin politikaya karışmasına karşı mücadele ettiğini, partilerini 3 kez peş peşe iktidar yaptıkları belirtilen yorumda şöyle denildi: "Şimdi iki liderin yüz yüze geldiği anlaşıyor. Erdoğan, 2007 yılında Cumhurbaşkanının seçiminde bizzat Gül'ü

AKP'nin adayı olarak açıkladı. Gül de 2003 yılında Erdoğan'ın siyasi faaliyet yasağı sona erdikten sonra Başbakan olabilmesi için gönüllü olarak başbakanlık görevinden istifa etmiş. Fakat şimdi AKP'den çatlama sesleri geliyor. Gözlemler parti içinde pek yakında Erdoğan ve Gül arasında sıkı bir rekabet yaşanacağını belirtiyor, nitekim bu rekabetin ilk işaretleri şimdiden göze çarpıyor. Erdoğan ile Gül arasında son anlaşmazlık, Gezi parkı olaylarında yaşandı. Başbakan Erdoğan protestocuları bir avuç çapulcu ve terörist ilan ederken, Cumhurbaşkanı Gül, her demokratik toplumda insanların itiraz hakkının saklı olduğunu belirtiyor. Bu bağlamda iki önemli noktaya değinmek gereklidir. İlkin Türkiye Cumhurbaşkanı ile başbakanı arasında son protesto eylemleri konusundaki anlaşmazlığı ve görüş ayrılığı göz ardı edilebilecek bir durum değildir. Bir başka ifade ile Erdoğan ile Gül arasındaki görüş ayrılığı aslında Türkiye'de son günlerde yaşanan gelişmeler ve olaylarla gün ışığına çıkan köklü anlaşmazlıklardır."

"BİR BİRİRLİĞE YARIŞIYORLAR"

Tahran Radyosu'nun yorumunda, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Taksim Gezi Parkı olaylarını 'siyasi arkadaşından yollarını ayırmak' için uygun bir fırsat olarak gördüğü ileri sürülürken, şu görüşler yer aldı: "Kuşkusuz bundan önce de Erdoğan ile Gül arasında bazı anlaşmazlıklar vardı,

lakin Taksim meydanındaki Gezi parkı olayları belki de bu iki liderin görüş ayrılıklarını daha belirgin ve açık bir şekilde ortaya koydu. Taksim olayları ve Türkiye'nin diğer

kentlerinde yaşanan olaylara karşı iki liderin tepkisi, aralarındaki anlaşmazlıkların çok daha derin ve daha da ciddi olduğunu ortaya koydu. Bundan önce de Erdoğan ile Gül arasında herhangi bir anlaşmazlığın söz konusu olmadığı kabul edecek olsak bile, son olaylar aralarında anlaşmazlık yaşandığını gün ışığına çıkardı. Abdullah Gül ve Recep Tayyip Erdoğan bir zamanlar omuz omuza AKP'yi iktidarı zirvesine taşımak için çaba harcadı, lakin şimdi Türkiye'nin zirvesindeki koltuğu kapmak için bir biri ile yarışıyor."

"ERDOĞAN SEMPATİ KAYBETTİ"

Tahran Radyosu, yorumun son

bölümünde, son aylarda 63 yaşındaki Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve 59 yaşındaki Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın, BDP milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılması ve yine Ankara'da protesto eylemlerinin yasaklanması gibi konularda görüş ayrılıklarının belirginleştiğini ileri sürerken, şunları ekledi: "Bu ikili aynı zamanda uzun süre birlikte siyasi dünyasında değişim yaşadıklarından siyasi İslam içinde reformcu eğilimin temsilcileri, fakat aynı zamanda bir birinden kopmaz iki politikacı olarak bilinmekteydi. Fakat şimdi 2014 yılında yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimleri Erdoğan ile Gün arasındaki mutlak ulaşmayı zedelendiği anlaşıyor. Gerçekte Erdoğan ve Gül'ün Türkiye'de yaşanan son protesto eylemlerine yaklaşımı, Erdoğan'ın sempati kaybına ve buna karşı Gül'ün sempati kazanmasına sebep olduğu gözleniyor. Uzmanlar Türkiye'nin siyasi geleceğinde Gül'ün daha iyi bir konumda görüldüğünü belirtiyor. Aslında Türk halkın Cumhurbaşkanı Gül'e yönelik ve Başbakan Erdoğan'ın tutumlarına karşı çıkışının sebebi, iki liderin son olaylara yaklaşım tarzıdır. Kuşkusuz Türk halkın birine destek vermesi ve ötekinden uzaklaşması 2014 cumhurbaşkanlığı seçimlerinde belirleyici rol ifa edecektir. Anketlerin sonuçları da AKP taraftarlarının büyük bir çoğunluğunun cumhurbaşkanlığı koltuğu için Gül'ü, Erdoğan'a tercih ettiğini gösteriyor. Üstelik Gül Türkiye genelinde de Erdoğan'a nazaran daha büyük bir desteği sahip bulunuyor." (haberler.com)

YENİLMEZLİK RUHU 14 TEMMUZ!

Bundan 31 yıl önce Kürt ve Ortadoğu tarihi açısından bir destan yazılmıştır. Tarihe işkence, baskı ve direnişleriyle geçen Amed zindanında 14 Temmuz 1982 yılında zulme karşı bir isyan başlatıldı. Vücutlarını ölüm orucunda gün gün eriten M. Hayri Durmuş, Kemal Pir, Akif Yılmaz ve Ali Çiçek ölümsüzleşerek tarihteki yerlerini aldılar. Kendi yaşamalarını feda eden bu büyük devrimciler Kürtlerin dirilişi, özgür ve demokratik yaşamı açısından bir dönüm noktası oldular.

12 Eylül faşizmi PKK tutsakları şahsında PKK'nın özgürlük umudunu Amed zindanının betonlarına gömmek istiyordu. Amed zindanlarında yaratacağı teslimiyeti ve pasifikasyonu tüm Kurdistan'a yayarak Kültürel soykırımı politikasını hızlandırdı. Kürtistan'ı Türk uluslararası yaşamına getirmeyi amaçlıyordu. Zindanda tutsaklar şahsında PKK'yi bitirmek önemli hedefiydi. PKK en radikal söylem ve tutumlarla Özgürlik Mücadelesini başarıya götürmeye iddia ediyordu. PKK tutsakları teslim alınırsa halka "bakın en iyitleriniz, en devrimcileriniz bu duruma düştü, onlar başaramadı, siz nasıl başaracaksınız" fikrini aşılayacaktı. Zaten on yıllarca "Şeyh Sait ve Seyit Rıza da bu zulme direndi, ama sonuç alamadı" sözlerini bizzat toplumun kendisi söylemiyor muydu? Bu sözlerle pasifikasyonu bizzat toplum kendi içinde yaymamıştı? 12 Eylül faşist askeri darbesi zindanda tutsakları teslim alarak bu ruh halini tüm Kurdistan'

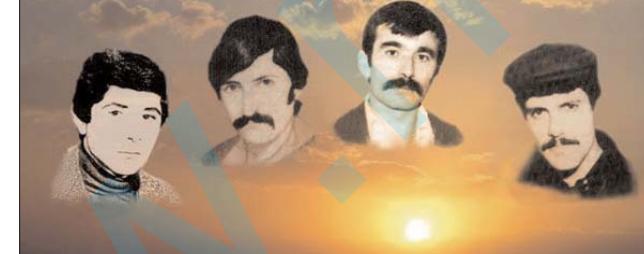
da yaygınlaştırarak, toplumu bir daha ayağa kalkamaz hale getirecek Kürtistan üzerinde de kültürel soykırımı tamamlayıp nihai hedeflerine ulaşacaktır.

PKK'lı tutsaklar Türk devletinin bu uğursuz amaçlarını derinden hissettiler. PKK'nın Önder kadroları kendileri şahsında Kürtistan toplumu üzerinde oynamak istenen oyuncular gördüler. Amed zindanı gibi nefes almanın, düşünmenin

olduğunu en iyi bu büyük devrimciler ortaya koydular. Ölümü giderken moralleri daha da yükseldi. Ölüm yaklaştıkça moral ve coşkuları artarak hep birlikte Nirvana'da buluştular.

Yaşamın anlamının halka, halkın değerlerine, insanda somutlaşan yüce değerlere bağlılığı olduğunu düşünüp şahadetleriyle bu duyguya ve değerlerin altına imzalarını attılar.

Bugün kapitalizmin içini boşalttığı, daha fazla meta

ve direnişi akla getirmenin zor olduğu bir mekanda tarihi bir karar aldılar. Türk devletinin bu uğursuz planını ve kararını bozma onurunu üstlendiler. Büyük bir heyecan ve coşkuyla 14 Temmuz büyük ölüm orucunu başlattılar. Titreyen dudaklarından "başardık, başardık, 6 kişiyle başardık" sözleriyle büyük bir direniş içine atıldılar. Ölümde doğru giderken Kemal Pir'in ağızından "özgürlük ne kadar güzelmiş" diye 14 Temmuz ölüm orucunun tarihi anlamını hafızalara kazıtlar ve geleceğe taşıdılar.

Şahadet yaklaştıkça görevlerini yerine getirmenin heyecanını, coşkusunu ve moralini yaşayan büyük devrimciler "mezarlara 'halkımıza borçluyuz' diye yazın" diye bilme büyülüğini gösterdiler. Yaşamın anlamının ne

tüketicmek, daha fazla yaşamları tüketmek haline getirdiği yaşamın anlamı, bugün Kürtistan'da yücelerde seyrediyorsa bunu 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişçilerinin yaşama kazandırdığı büyük anlama borçluyuz. Onların "mezarımıza 'halkımıza borçluyuz' yazın" demeleri her dakika onlara borcumuzu hatırlatmaktadır. Yaşamın anlamını kazanmak kadar büyük bir borç olabilir mi?

Bugün Kürtistan'da ölüyü yenip yaşamın anlamına kavuşmadan onların bize öğretikleri çok fazladır. Eğer Kürtistan'da Kürt genç kızları ve erkekleri yaşamalarını ülkeleri, halkları ve yaşamın anlamını korumak için feda ediyorsa 14 Temmuz direnişçilerine minnet duymayacağız da ne yapacağız? Zorun zoru Kurdistan devrimi

koşullarında en zor anda bizlere çıkışın, çözümün yolunu gösteren bu büyük devrimcilere minnet duyuyacağımızda da ne yapacağımız?

Bugün özgürlüğe aşık, direnen bir halk var. Özgür ve demokratik yaşamda bir ısrar var. Yaşam özgür ve demokratik olmadıkça yaşam değildir, diyerek yillardan, yorulmadan mücadele eden bir halk gerçekliği var.

Bazılarının sandığı ya da düşündüğü gibi Kürtistan halkı özgürlüğü için direnmekten yorulmamıştır. Ulusal varlığını güvenceye alıp özgür yaşama kavuşturmadığı müddetçe özgürlük mücadeleşinin yeni başlatımı gibi büyük bir coşku ve heyecan taşıyan bir halk var. Hatta yılların bilişlenmesiyle özgürlüğü için daha kararlı ve direnmede ısrarlı bir halk var. Böyle bir halk gerçekliğinin yaratılmasını da bu Büyük Ölüm Orucu Şehitlerine borçluyuz. Onlar duygularını, sözlerini ve anılarını daha o büyük direniş dün olmuş gibi topluma, gençlere, devrimin özgürlük ruhu haline gelen kadınlara hatırlatıyorlar.

14 Temmuz ruhu ve onların yarattığı zor koşullarda mücadele edip kazanmanın tarzı olan Kürtistan devriminin tarzını yol gösterici olarak görüp yaşattığımız sürece Kürtistan devrimi bırakılmış yenilmeyi, her gün daha da gelişen ve mücadele mutlaka özgür ve demokratik yaşamla taçlanacaktır.

YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

Ata: Mutabakat yeterli değil

Meclis Anayasa Uzlaşma Komisyonu, yeni anayasa için "48 madde" üzerinde uzlaşma sağladı. Anayasa Uzlaşma Komisyonu üyesi BDP Batman Milletvekili Ayla Akat Ata, mutabakata vardıkları bölümün temel hak ve özgürlükler ile ilişkin olduğunu; ancak bu mutabakatın yeterli olmadığını ifade etti.

Meclis Başkanı Cemil Çiçek, Meclis'te grubu bulunan partilerin genel başkanları ile yaptığı görüşmelerin ardından yaptığı açıklamada, özellikle yeni anayasa çalışmaları ile ilgili süreci konuştuları bilgisini verdi. Çiçek partilerin "48 madde" üzerinde anlaşıklarını açıklamasının ardından gözler 48 maddeye çevrildi. Meclis Anayasa Uzlaşma Komisyonu, temel hak ve özgürlükler bölümünde 35, yasama ve yargı bölgelerinde 5'er, başlangıç ve genel hükümler bölümünde 2, idare ve kamu hizmetleri bölümünde 1 maddede uzlaşma sağladı. Komisyon çalışmalarına ilişkin görüşlerini bildiren Anayasa Uzlaşma Komisyonu üyesi BDP Batman Milletvekili Ayla Akat Ata, 48 madde üzerinde anlaşıklarını belirterek, mutabakata vardıkları bölümün temel hak ve özgürlükler ile ilişkin olduğunu söyledi. Ata, hak ve özgürlükler ile ilişkin bütün siyasi partilerin belli bir mutabakatının zaten olduğunu dile getirerek, önemli olanın Türkiye'deki düşunce ve ifade özgürlüğü üzerindeki engellerin kaldırılmasına ilişkin maddeyi üzerinde mutabakatın sağlanması olduğunu kaydetti. Ata, BDP olarak yeni anayasa için Meclis Başkanlığı'na önerilerini ve taslaclarını sunduklarını da belirterek, Kürt sorunu çözümü konusunda uzlaşmanın halen sağlanmadığını da sözlerine ekledi. Ata, başta anadil konusu olmak üzere, yurttaşlık, yerel yönetim ve laiklik konusunda uzlaşma zemininin yakalanmasının taraftarı olduklarını dile getirerek, tekçi anlayıştan kaynaklı önerilerinin henüz kabul edilmediğini ve üzerinde uzlaşma sağlanmadığını söyledi.

İsviçre Mahkemesinden Başörtüsüne Onay

İsviçre'de Yüksek Mahkeme, 2 kız öğrencinin şikayetini üzerine başörtüsü ile okula gidebileceği yönünde karar verdi. İsviçre'nin Thurgau Kantonundaki Bürglen kasabasında, başörtüyle okula gitmek isteyen 17 yaşında 2 Makedon kızın okula alınmaması üzerine yapılan başvuruda Federal Mahkeme, okul yönetiminin haksız buldu. Yüksek Mahkeme, okul yönetiminin inancı özgürlüğünü ihlal ettiğine oybirliğiyle karar verdi. Yasağı karşı başvurunun 2011'de yapıldığı belirtilirken, söz konusu yasağın okulda 15 yıl önce başladığı kaydedildi. (AA) **haberdiyarbakir.com**

Kanada li Kurdistanê nûnertiya xwe vedike

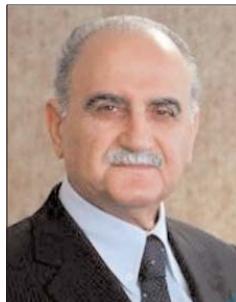
Berî nîvroya iro pêncsem 11.07.2013 li Selahedîn Mesûd Barzanî Serokê Kurdistanê pêşwaziya Mark Gvozdîkî Balyozê Kanada li Iraq û şanda li gel kir. Berî nîvroya iro pêncsem 11.07.2013 li Selahedîn Mesûd Barzanî Serokê Kurdistanê pêşwaziya Mark Gvozdîkî Balyozê Kanada li Iraq û şanda li gel kir. Li destpêka hevdîtinê de Balyozê Kanada ku ji bo bi dawî hatina erkên wê yê li Iraqê serdana Serok Barzanî kiribû ji bo rexsandina derfeta vê hevdîtinê spasiya Serok Barzanî kir û balkışand li ser geşbûna berdewamiya Herêma Kurdistanê kir û ragihand ku muamelekirina Herêma Kurdistanê li gel wê rewşa aloza li Iraqê da heye bi wêrekî û hîkmeta mezin pêwîste. Balyozê Kanada eşkere kir ku welatê wan amadeye nîvîngeha siyasi li Hewlîrê veke û plana wê jî heye bo wê yekê ku besdarî li pêvajoya geşbûn û avadankirina Herêma Kurdistanê da bike. Balyozê Kanada destxweşiyê li xelk û Hikûmeta Herêma Kurdistanê kir li yarmetîdana

penaberên Sûriye û hewandina wan koçberên li besên dinê Iraqê da ku hêviya bi Herêma Kurdistanê ve girêdaye.

Ji aliye xwe ve Serok Barzanî bi xêrhatina Balyozê Kanada û şanda li gel kir û spasiya gelê Kandayê kir ku li rojên nexweş de bi hawara gelê Kurd hatiye û hejmareke zêdeyê welatiyê Kurdistanê li wî welatî jiyana xwe bi ser dibin. Serok Barzanî xweşaliya xwe jî bi vekirina nîvîngeha herdemîya Kanada li Hewlîr derbirî amadehiya Herêma Kurdistanê jî nîşan da ku li warêni siyasi û aborî û miroviyan da pêwendiyêne wê li gel welatê Kanada pêş bikeve. Li beşekî dinê axaftina xwe de Serok Barzanî geşbûn û pêşketina welatan li ber çavgirtina pêverên demokrasî û rîzgirtin li mafêni mirov ve girêda. Di derbarê penaberên Sûriye jî Serok Barzanî Balyozê Kanada agahdar kir ku civaka navdewletî wekî pêwîst temaşa penaberên Sûriye li Herêma Kurdistanê nedaye.

Balafirxaneyê Şerefettin Elçi

AVESTA KURD
Serokwezîrê Tirkîyê bîryar da ku li Şîrnexê balafirxaneyê ava bike û nav lê bike Balafirxaneyê Şerefettin Elçi. Erdogan li Bingolê axaftinek kir û têde got ew mizgînê dide Şîrnexê, emê li vê derê balafirxaneyê kurê Şîrnexê, ya Şerefettin Elçi vekin.

Hikûmeta Kurdistanê ruxsetê dide ROJ TV

AVESTA KURD - Roj TV, Nûçe TV, MMC, bi behaneya ji ber ku jêderêwan yan madîne diyar bûn û her wiha hinekan ji wan şer gurr dikirin û piştigiri didan tunutujiyê li Tikriyê, Danîmarka lîsan-sa weşanê ji wan stand. Hikûmeta Kurdistanê amadekariya xwe diyar kir ew dikare lîsansa weşanê bide wan kanalên ku nêzîkî PKK têne naskirin.

Birêvebirê wezareta medya û ragihandinê Helgurd Ebdulwehab, ew amade ne lîsansê bidin ROJ TV. Helgurd Ebdulwehab diyar kir ku girtina wan kanalan siyasiye. Ebdulwehab ji ANF re got ku ew dikarin werin li herêma Kurdistanê li gor yasaya herêma Kurdistanê weşana xwe berdewam bikin. Ebdulwehab got bila ROJ TV li herêma Kurdistanê serî li lîsansê bibe.

Barzanî dirêjkirina dema parlamentoye îmza kir lê ya xwe nekir

Mesûd Barzanî Serokê Kurdistanê yasaya dirêjkirina karê Parlementoya Kurdistanê pejirand lê yasaya dema dirêjkirina Serokê Kurdistanê heta niha îmza nekir.

Mesûd Barzanî serokê Kurdistanê yasaya dirêjkirina karê Parlementoya Kurdistanê pejirand.

Tariq Cewher şêwirmendê ragihandinê yê serokê Parlementoya Kurdistanê ûro di daxuyaniyeke rojnamevanî de ragihand ku, serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî 6 yasayê Parlementoya Kurdistanê pejirand.

Cewher da zanîn, di nav van yasayan dirêjkirina heyama karê Parlementoya Kurdistanê jî hebû ku li gorî wê parlamento dikare ji roja 20.08.2013 heta roja 01.11.2013 li ser erkîn xwe bimîne.

Tariq Cewher şêwirmendê serokê Parlementoyê tu daxuyaniyeke yasaya dirêjkirina heyama serokatiya Barzanî neda. Li gor wê yasaya Parlementoya Kurdistanê, dema karê serokatiya Barzanî heta 2 salê din tê dirêjkirin lê heta Barzanî vê yasayê îmza neke naeve kirdariyê.

Rêvebirê KCKê Yên Nû, Nexşereya Pêvajoyê Amade Kirin!

KCK ji bo meşandina pêvajoya çareseriye, belgeye 10 xalî amade kir. Konseya Rêvebirina KCKê, piştî ku guherîna rîveberiya HPGê û Kongra-Gelê di pêvajoya çareseriye de nexşereya nû daxuyand. Ji bo helwesta siyasi ya nû 10 xal hatin amade kirin. Xalên "Agirbest dê were parastin" "Ger pêvajo sabote bibe, divê Ocalan bê guhdarî kirin" derketin pêş. Di Lijneya Giştî yê Kongra- Gelê de Cemîl Bayık û Besê Hozatê hatine ser peywira Hevserekatiya Konseya Rêvebirina KCKê û ji bo KCKê belgeya şopandina rîya pêvajoya çareseriye

ya bi ser navê "helwesta Siyasi" ya 10 xalî amade kirin. Di belgeye de hat dûpat kirin AK Partî ji ber ku di politika xwe ya Sûriyê de bisernekekiye, pêvajoya çareseriye daye destpêkirin. Li gor naveroka nûcaya ANFê, muzakereyên aştiyê ya Ocalan û dewletê ji erêkirina kongreyê derbas bûne. Ger bîryareka nû neyê girtin, hêzên biçek dev ji agirbestê bernadin û dê paş ve vekîsin. Naveroka belgeye wisa ye:

- Divê nexşereya nû ya Abdullah Ocalan û pêvajoya çareseriye bê qebûl kirin

- Serokatiya Konsey a Rêvebiriyê dê agirbestê û

vekişînê erê bike.

- Ger bîryareke nû neyê girtin, hêzên biçek dev ji agirbestê bernadin û dê

AK Partiyê tundiya siyasi bê kirin, divê gel bê tevgerandin.

- Heke ji aliye hikumeta

biparêzin û dê paş ve vekîsin.

- Ji bo ku li ser hikumeta

AK Partiyê ve pêvajo neyê domandin, divê gotinê Ocalan bê guhdarî kirin.

Li Kurdistanê 500 xwendingehê nû ava dîkin

Mamosta Ebid Yusif Birêvebirê Giştî yê Perwerdeya Dihok li daxuyaniyeke taybet de behsa pirsigirêkên perwerdehiyê û kêmboûn û bê serûberiya avahiyêñ xwendingehan kir, û her wiha da zanîn ku ïsal li ser bîryara Serokê Hikûmet 500 xwendingeh li Herêma Kurdistanê da tê avakirin û ji wê rîjeyê ji 117 xwendingeh li parêzgeha Dihokê tê avakirin.

Mamosta Ebid Yusif Birêvebirê Giştî yê Perwerdeya Dihok li daxuyaniyeke taybet de behsa pirsigirêkên perwerdehiyê û kêmboûn û bê serûberiya avahiyêñ xwendingehan kir, û her wiha da zanîn ku ïsal li ser bîryara Serokê Hikûmet 500 xwendingeh li Herêma Kurdistanê da tê avakirin û ji wê rîjeyê ji 117 xwendingeh li parêzgeha Dihokê tê avakirin.

avakirin.

Birêvebirê Giştî yê Perwerdeya Dihokê ragihand, ïsal rîjeya derçûna polî 9 ê binereti ji salêñ berê gelek baştire û salêñ derbasbûyî perwerde-

hiya giştî ya Dihokê li ser asta Kurdistanê li pileyên wê paşde dihat, lê belê ïsal piştî perwerdehiyên Germiyan û Silêmanî Perwerdehiya Giştî ya Dihok tê, wate perwerdehiya Dihok ïsal pileya sîyem bi destanî,

eve jî wê yekê digihîne ku sal bi sal asta perwerdehiyê li Dihokê berev pêşve diçê. Mamosta Ebid ronahî kir ku "kêmboûn û bêseruberiya avahiyêñ xwendingehan mezintirîn kêşeyameye, lê belê niha bîryara fermî ji Encûmena Wezîran derketiye ku 500 xwendingehê 18 polî li Kurdistanê de ava dîkin. Ev xwendingeh jî li ser perwerdeyê Kurdistanê da hatine dabeş kirin û perwerdehiya giştî ya Dihokê jî 117 xwendingeh li ber ketiye ku bi dû qonax ew xwendingeh dihêne dirust kirin, li qonaxa yekemda 67 xwendingehê 18 polî dibin, lê belê li hînek gundan de pêwîstiya me bi xwendingehê biçûke û dibe ku li hînek xwendingeh 18 polî bikin 4 polî û 6 polî hem ji bo gundan baše hem jî rîjeya dirustkirina xweningehan li sînorê me zêdetir dibê".

Navê wê Kurdistan Toprak e

Li Hîlwanê dê û navê Kurdistanê nabe û bavekî navê Kurdistanê gotin bila navê Kurdistanî keça xwe kirin. Daîra nîfusê jî ev nav nîvîn û nasnameyek ji bo keça nu xwedîdayî çêkirin. Navê wê bû Kurdistan Toprak. Lê piştî demekî ji daîra nîfusê li bavê Kurdistan Toprak geriyan û gotin navê keça we xeletî hatiye nîvîsandin. Lê babê keçikê guh neda wan û nexwest navê Kurdistanê bike tiştekî din.

Daîra nîfusê di derbarê babê keçikê de doz vekirin û li Hilwanê dadgehê bîryar da ku

tan bibe Hîlwanê.

Lê babê Kurdistan Toprak li dadgeha bilind itiraz li bîryara dadgeha Hîlwanê kir. Dadgeha bilind li Enqere li gora daxwaziya babê Kurdistan Toprak bîryar da. Navê Kurdistan Toprak hate nîvîsandin û nasname wê dan dewbabê vê wê.

Hewlîr (Rûdaw) - Artêşa Azad a ser bi oposizîona Sûriyê ragihand ku şer û pevçûn di navbera hêzên wan û çekdarêñ ser bi rîxistina El-Qâide ve li devera Ras El-Hisin ser bi bajarê Idlibê ve derketin.

Artêşa Azad derbarê

Ser di navbera Artêşa Azad û çekdarêñ İslâmî de derket

şerî ligel çekdarêñ İslâmî wiha got: "Ev pevçûn serê sibeha şemîyê derketin û dema çekdarêñ Dewleta İslâmî hewl dan ku dest deynin dapoyen çekan ên Artêşa Azad." Lê Grübê İslâmî destnîşan kirin ku wan ji mêj ve ew navenda leşkerî dorpeç kiribûn û dema hêzên rejîmê jê reviyan, şervanên Artêşa Azad hewla desteserkirina navendê dan.

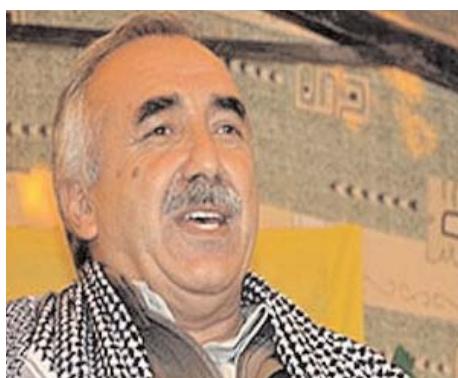
Ev aloziya di navbera

herdu aliyan de di demekê de ye ku çekdarêñ Dewleta İslâmî yên Iraq û Şamî serkirdeyekî paye bilind ê Artêşa Azad li dardora Laziqiyê kuştibûn.

Piraniya Artêşa Azad ji serbaz û efserên ku ji artêşa rejîmê vejetiyane pêk tê. Di baweriya xwe de layîk in, lê grübê İslâmî yên radikal piraniya xwe ji çekdarêñ biyanî pêk tê û dixwazin Dewleta Xelîfetiya İslâmî damezirînin.

Dijî Karayilan li Qendîlê darbe kirin

Îbrahîm Guçu Siyasetmedarê Kurd di derbarê hilbijartina serkidayetiya nû ya KCK de da zanîn ku ew kesen alîgirêne têkoşîna çekdarî û alîgirêne dewletêni li herêmê ne hatine ser desthilata KCK. Her wiha Guçu da zanîn ku dûrxistina Murat Karayilan ji serokayetiya KCK, hatina kesen nêzîkî Iran, Suriye li ser desthilata KCK û bi taybeti Cemil Bayik ku bû hevserokê KCK, eve dijî Murat Karayilan darbeye.

Îbrahîm Guçu Siyasetmedarê Kurd di derbarê hilbijartina serkidayetiya nû ya KCK de da zanîn ku ew kesen alîgirêne têkoşîna çekdarî û alîgirêne dewletêni li herêmê ne hatine ser desthilata KCK. Her wiha Guçu da zanîn ku dûrxistina Murat Karayilan ji serokayetiya KCK, hatina kesen nêzîkî Iran, Suriye li ser desthilata KCK û bi taybeti Cemil Bayik ku bû hevserokê KCK, eve dijî Murat Karayilan darbeye.

Konferansa Netewî ya Kurd Hat Taloq Kirin

Konferansa Netewî ya Kurd ku Hevserokê Giştî yê BDPê Selahattin Demirtaş û Serokê DTKê Ahmet Turk dê beşdarîn bibin, hataloq kirin. Dihat çaverêkirin ku ji bo civîna amadehiyê iro Hevserokê BDPê Selahattin Demirtaş û Serokê DTKê Ahmet Turk dê biçin Erbilê. Lê ji ber hin tengasiyan Konferansa Netewî ya Kurd hataloq kirin. Civîna amade-

hiyê ku di hefteya pêş me de li Erbilê Serokê Herêma Kurdistanê Mesut Barzanî jî dê beşdarî bibuya. Di şandeya Tirkiyê de Hevserokê Giştî yê BDPê Selahattin Demirtaş, Serokê DTKê Ahmet Turk, Parlamentera Kars a BDPê Mulkiye Bîrtane, Serokê Giştî yê KADEPê Lutfî Bakşî, Serokê Giştî yê Partiya Sosyalîzm û Azadiyê Sînan Çiftürek û Baroya Amedê ji tê de 18 saziyên civaka sîvîl cih digirin.

Zêbarî: Îraq nikare rê li Îranê bigire çek bo Suriyeyê neşîne

Wezîrê derive yê Îraqê di hevpeyvîneke xwe de dibêje ku, Îraq nikare û ew îmkanen wê jî nçnin rê li Îranê bigire ku çekî ji bo rijêma Suriyeyê neşîne.

Hîsiyar Zêbarî wezîrê derive yê Îraqê di hevpeyvîneke xwe de digel rojnameya Şarqulawsat behsa siyaset û helwesta hikûmeta Îraqê li hemer şoreşa gelên Suriyeyê dike û dibêje Îraq ketiye di navbera du agiran de, ji aliye kî Iran ku, bi awayekî raste rast piştevaniya. Beşar Esed dike û ji aliye din Amerika ku, berdawam ji Îraqê dixwaze

rê li pêşîya Îranê bigire daku çek ş cebilxaneyê ji rijma Suriyeyê re neşîne. Zêbarî dibêje ku, Iran û Amerîkajî her du hebpeymanen Îraqê ne û Îraqê li hember rewşa Suriyeyê bêtterefî hikbijartiye:

- Li hember kirîza Suriyeyê em bê teref in. Me ji welatên Rojava re gotiye ku, di îmkanen Îraqê nîne rî li pêşîya Îranê bigire ku çek û cebilxaneyê ji bo hikûmeta Suriyeyê neşîne. Me ji Neteweyen Yekgirtî re gotiye eger karek wisa ji aliye Îranê ve tê kirin û ew kar dijî biryaren konseya ewlekariyê ye, bila ew bixwe rî li Îranê bigirin. Zêbarî ew yek jî eşkere kir ku, dema Welîd Mielim vê dawiyê serdana Îraqê kirî daxwaz ji Îraqê kiribû ku, Îraq patrolê bi buhayekî erzan bide Suriyeyê "lê Îraqê daxwaz Muelim red kir." Wezîrê derive yê Îraqê dibêje ku, welatên Rojava êrisen serbazî li dijî Suriyeyê encam nadin: "lihevteghîstinek di navbera Washington û Moskovayê de heye ku, Beşar Esed heta dema hilbijartinê serokatiya Suriyeyê sala bê de bimîne."

"Di Pevajoya Çareseriye De Em ê Qethiyen Paşve Gav Nevêjin"

Serokwezir Erdogan li Bingolê bersiv da idaiyên ku di mijara pêvajoya çareseriye de dê paşve gav biavêje. Serokwezir Recep Tayîp Erdogan besdarî merasî-

ma vekirina balafirgeha Çewlîgê bû. Erdogan Balafirgeha Bîngolê vekir û di m e r a s i m a vekirinê de got hin kes ji mezinbûna

Tirkîyeyê aciz in. Serokwezir got, bi tu awayê em ê paşve gav nevêjin. Bi pêvajoya çareseriye sermayexistinê li Rojhîlat û başurê rojhîlatê pirtir bû. Di vê çarçoveyê de balafirgeha Bingolê jî hat vekirin ku piştgiriyê bide aboriya herêmê. Di merasîma vekirinê de gelek Bingolî hebûn.

Serokwezir di axaftina xwe de li ser pêvajoya çareseriye sekini. Hin hişyariyên Erdogan hebûn. Erdogan wiha axivî: Hin hes henin ku ji mezinbûna Tirkîyeyê, ji pêkhatina aşîti û biratiya me ya hundir û derive aciz in. Em qethiyen li hember wan paşve gav navêjin, û em ê nevêjin jî. Serokwezir dubare kir ku ji pêvajoya çareseriye dê paşve gav nevêjin û wiha pê de çû: Em ê ji pêvajoya çareseriye paşve gav nevêjin. Ji bo seknâdina xwîna ciwanan û hêstirê dê û bavan em ê bi sebr li ser rîya xwe dewam bikin. Yê ku dixwaze çareseriye sabote bike û pûc bike kî dibe bila bibe dê ji vebala wê nikare xilas bibe. Ji bo biserneketina pêvajoyê yê ku dek û dolaban dikan, nikarin hesabê bidin gel û dîrokê.... Erdogan li ser derbeya li Misrî jî sekinî û got: Gotin em ê derbe bikin û li karêna xwe binêrin. Lê gelê Misrî vê lîstîk û dafikê xira kir, vê senaryoyê perçê perçê kir. Xwestin ku heman senaryoyê li Tirkîyeyê ji bixin rewacê. Behsa dar, hawirdor û parke kirin û insanan daxistin kolanan." Erdogan banga yekitî û bihevrebûnê kir û got: Divê em li hember dafikan baldar bin. Tirkîye her roj mezin dibe xurti dibe divê em jî bi sebr bin. Gelek sabotaj hatin kirin. Em ê bihevre pêşerojek xurt avabikin. Divê em xwedî li pêvajoya çareseriye derkevin.

xeberenkurdî.com

Di Lijneya Gistî ya TBMMê de ji ber pêşniyara BDPê di navbera parlementeran de rakeşî derket

Di Lijneya Giştî de koma BDPê ji bo rakirina kellîmeyen "Turk" û Millî pêşniyari da. Li ser vê pêşniyare Serokê Cigirê Koma MHPê Oktay Vural ifade kir ku divê ev pêşniyari neyê rojevê.

Oktay Vural wiha got: rakirina kelîmeya "Turk" qeth njadperestî ye. Navê neteweya me neteweya

Pêşniyara BDPê Oktay Vural Hêrs Kir

Tirk e.dema ku parlementeran me li vir sond dixwin, li ber gelê Tirk ser rumet û namusa xwe sond dixwin û hemwelatiyê me jî hemwelatê Tirk e.

Di ser de navê vê qanûnan Qanûna Hewêvaniya Sivil a Tirk e.navê Wezaretê jî Wezareta Parastina Netew e.

Serokwekila Koma BDPê Pervin Buldan ji wiha got: Li vir qeth fikra

xerab tune ye. Ji bo pêkanîna aşîtiya kelimaya "Tirk" hatiye

Guler: Pêvajo Ji Bo Hin Kesan Ne Pêvajoya Avakirina Dewletek Alternatif E

Wezîrê Karêna Hundir Muammer Guler reaksiyonek tund nîşanî idîyêne ku bi pêvajoya çareseriye dewletek alternatif dê were ava kirin, da.

Wezîrê Karêna Hundir Muammer Guler got: Pêvajoya çareseriye ji bo pirsgirêkên ku ev bi dehan salane dîdom e, hatiye destpêkirin. Di vê pêvajoyê de divê her kes bibaldar, bi sebr û ji dil be. Serfiraziya pêvajoyê, menfaata Tirkîyeyê ye. Lê kî vê pêvajoyê ji bo berjewendiyê xwe sabote bike, ji vê herî zêde dê bixwe zirar bibîne. Tê dîtin ku di rojêna dawî de réxistin di nav hin çalakiyan derqanun de ye. Ji aliye kî dibêjin em li hêla pêvajoyê ne, ji aliye din jî çalakiyan wiha pêk tînin. Di tevgerên derbarê pêvajoyê de nakokî derdikevin holê. Pêvajoya çareseriye, ji bo hin kesan ne pêvajoya avakirina dewletek alternatif e.

Li Misirê bi hezaran alîgirêne Muhammed Mursî yê ku bi derbeyê hat xwarê, disa çalakî li darxistin.

Di çalakiyên ku dehemîn roja pişti

Bi Deh Hezaran Kes Jî Bo Mursî Meşîyan

daxistina mursî hat kirin de, ji gelek derêne welêt bidehhezaran kes hatin kahîreyê.

Çalakvanan bi alên misirê ve ji qada Adîvîyeyê ber bi wezareta parastinê, qesra İttihadiyeyê û bir-yargeha muhafizên komarê ya ku li ber wê 53 katin kuştin ve meşîyan.

Çalakvanan ku li ber wezareta parastinê kom bûn, bangî eskeran kirin li gjîjî derbeyê ne.

Gelek qadîn kahîreyê bi kesen li dijî derbeyê ve tijî bûn.

Di mizgeftekî de ji bo alîgirêne demokrîsîyê yên ku di bûyeran de mirin dia hatin xwendin.

Helikopteran ji bo ku çalakvan nêzî avahîyen giştî nebin danezan belav

Wêneyê Barzanî Parîs dagirtin

AVESTA KURD - Li Parîsê û li seranserê Fransa li panoyêne reklaman, li kolanan wêneyê serokê Kurdistanê li ser bergên mezintirîn kovaran hebû. Di dema hevdîtina Barzanî û serokomarê Fransa de, medyaya frensî girîngiyeke mezin da serdana Barzanî û bi ferehî li ser herêma Kurdistanê nivîsand.

Cîgirê Serokê Amerika telefona Barzanî kir

Li pêwendiyekî telefonî da li gel birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê, êvariya îro 11.07.2013 birêz Joseph Biden Cîgirê Serok Komarê Emerîka ji bo serdana Serok Barzanî ya Bexda û hevdîtin û civînên li gel berpirsên Iraqê xweşhalî û piştevaniya xwe derbirî. Li pêwendiyekî telefonî da li gel birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê, êvariya îro 11.07.2013 birêz Joseph Biden Cîgirê Serok Komarê Emerîka ji bo serdana Serok Barzanî ya Bexda û hevdîtin û civînên li gel berpirsên Iraqê xweşhalî û piştevaniya xwe derbirî. Her li vê pêwendiyê de birêz Biden piştgîrî û amadehiya welatê xwe ji bo hevkârî û yarmetîdana ji bo çareserkirina wan kêse û qeyranê hatine pêş pêvajoya siyasiya Iraqê da nîşanda.

Kurdistan dergehê bazirganiya Îrane

Ji aliye Amerika ve zêdetirbûna abluqeyen(ambargo) li ser Îrane vê derfetê daye destê bazirgânê Kurdistan û Iraqî bo ku bi awayeke pêşîn muamele bikin û eve jî bûye sedem ku êdî hawaleya banqê kêm bûye. Wate wekî salên berê kirin û firoştin bi pereyê pêşîne. Ji aliye Amerika ve zêdetirbûna abluqeyen (ambargo) li ser Îrane vê derfetê daye destê bazirgânê Kurdistan û Iraqî bo ku bi awayeke pêşîn muamele bikin û eve jî bûye sedem ku êdî hawaleya banqê kêm bûye. Wate wekî salên berê kirin û firoştin bi pereyê pêşîne. Li demek de ku şandina neftê Îrane tûşî pirgirêkeke mezin bûye, bazara bazirganiya Îrane û Kurdistan û Iraqê zêdebûye û germiyekî ber bi çav bi xwe ve dibîne. Li gor rapor % 72 şandina Îrane ji Kurdistan û Iraqê derbas dibe û şandina Iraqê li ser Îrane isal % 15 zêde kiriye. Ji bo vê yekê jî em dikarin bibêjîn ku Iraq li ser rûyê wan welatane ku rê didin şandina Îrane. Eve li demek deye ku Serokê Amerika Barack Obama roj bi roj zextê li ser Îrane zêdetir dike û bîryara ewe jî daye ku ew kompaniya û rîexistinê muamele li gel Îrane bikin dihêne sizadan. Abluqeyen berê yê Amerîka û hevpeymanê wê wiha kirine perê Îrânî beramber bi pereyên welatên din kîmbûneke mezin bi xwe ve bibîne. rojevakurd.com

Cihê Ocalan a Îmraliyê Diguhere!

Hat idia kîrin ku di nav du hefteyê pêş me de Abdullah Ocalan dê derbasî cihê xwe yê nû bibe ku ji 2 odayan pêktê.

Abdullah Ocalan 14 sale bi tena serê xwe qawîşekê de dijî. Di kûlîsê BDPê de tê axaftin ku mercen Ocalan a li girtîgehê dê biguhere û başîr bibe.

Ocalanê ku di Girtîgeha Girtî ya F Tîpî ya Îmraliyê de tê girtin, di sala 2009an meha Qanûnê de, hucreya wî

hatibû biçûk kîrin. Ocalan pozê wî dişewite. Şandeya BDPê û birayê Abdullah Ocalan Mehmet

Ocalan pêvajoyê birêvebibe, astengiyê derdixe û gotibûn hewcye ku mercen Ocalan bêñ guhertin.

Hevserokê BDP Selahattin Demîrtas jî daxuyandibû ku hucreya Ocalan pir teng e dibe ku here cihekî firehtir. "Ji xwe berê li Îmraliyê di qawişen mezintir û firehtir de dima. Dibe ku derbasî wir be.

Di kûlîsê BDPê de dibêjin ku heta 2 hefteyan Ocalan dê biçe cihê xwe yê nû ku ji du odayan pêk tê.

metrekare ye dimîne û ji ber vê ev demek dirêje ku Îmraliyê gotin mercen ku bêhna wî diçike, çavê wî û Ocalan têde ye, ji bo ku

Şanda Konferansa Netewiya Kurd tê Hewlerê

Şanda 18 neferiya Bakûrê Kurdistanê ji bo besdarîkirina civîna amadekirina Konferansa Netewiya Kurd ji Amedê berev Hewlêra paytexa Herêma Kurdistanê birêket.

Şanda 18 neferiya Bakûrê Kurdistanê ji bo besdarîkirina civîna amadekirina Konferansa Netewiya Kurd ji Amedê berev Hewlêra paytexa Herêma Kurdistanê birêket.

Her çende heta niha roj û cihê Konferansa Netewiya Kurd nehatiye diyarkirin, lê tê çaverêkirin ku bi hatina 18 neferiya şanda Bakûrê Kurdistanê û kombûna wan ya li gel rayedarên Başûrê Kurdistanê bi râgihandinekî destpêka vê Konferansê diyar dibe. Wekî ku ji aliye BDP ve

hatiye ragihandin şanda 18 neferiya

TAŞÇIER Serokê Giştî yê DDKD, Nahit EREN Cîgirê Serokê

Bakûrê Kurdistanê ji van navan pêkhatiye: Selahattin DEMİRTAŞ Hevserokê Giştî yê BDP, Ahmet TURK Hevserokê Giştî yê Komeleya Civakên Demokratik, Mulkiye BIRTANE Parlementerê BDP yê bajarê Qersê, Lutfi BAKSI Serokê Giştî yê KADEX, Sinan ÇIFTYUREK Serokê Giştî yê Partiya Sosyalizm û Azadî, Meryem ADIBELLI, Figen EKİTİ Tevgera Jinê Azad û Demokratik, Seydi FIRAT, Mehmet BAYSAL DTK, Mazlum DİNÇ Nivîsengeha Asrın Hukuk, Nurhayat ALTUN Yekitiya Elewiyê Mezopotamya, Leyla AYAZ Meyader, Karim BIRTEK KESK, Imam

Sendikaya Parezerê Amedê, Fikri BOZKURT Tevgera İslami ya Gel, Adem OZCANER Rêkxerê Giştî yê Insiyatifa Azadi, Azize ABİŞ, Saliha AYDENİZ, Nesime ÇİMEN Gruba Dyaloga Dicle Fırat.

Armanca wan damezrandina dewleta Kurdistane

Beşa 2 ya Rapora 12 Ilonê ku berî kudeta û derbeya leşkeriya 12 Ilonê ji aliye Serok Erkaniya Dewleta Tirkîye ve raporek bi navê Rapora Kurd hatibû amadekirin û di vê raporê de gelek eşîretên Kurd bi cihê baweriyê û ne yê baweriyê ne hatibûn dabeşkirin.

Beşa 2 ya Rapora 12 Ilonê ku berî kudeta û derbeya leşkeriya 12 Ilonê ji aliye Serok Erkaniya Dewleta Tirkîye ve raporek bi navê Rapora Kurd hatibû amadekirin û di vê raporê de gelek eşîretên Kurd bi cihê baweriyê û ne yê baweriyê ne

hatibûn dabeşkirin.

Li besda 2 da balkışandiye li ser

çalakiyên terîqetan û didin zanîn ku armanca tarîqetan damezrandina dewleta Kurdistane. Her wiha behsa çalakiyên Seîdê Kurdî(Nursî) dike dibêje 130 name anku Rîsaleyê

Nûr belavkiriye û armanca Seîdê Kurdî ya rastîn jî ewe dewleta Kurdistanê damezrîne.

Li nava vê rapora ku berî 3 meh ji derbeya leşkeriya 12 Ilonê pêkbê hatiye amadekirin, li besda rapora tehdîdên navxweyî de ji bo Kurdan, nasnameya Tirkên asîmîle bûyî hatiye bi navkirin.

Her wiha zêdetirê eşîretên Kurdan bi raperînkar û ne cihê baweriyê de hatine binavkirin. û Di derbarê terîqetan de jî hatiye gotin ku ji Îranê alîkariyê werdigrin û Ataturk wekî Gawur(fileh) bi nav dîkin.

Kurdî-Der Elih Mîr Celadet Alî Bedirxan bi bîr tîne

hene. Li şaxên din jî; li Wanê, li Geverê, Elîhê û li gelek bajarê din endamên wan yên xwezayî hene. Kurdî-Der li ser ferhengên şaxên zanistî, Wek hiqûq, erdnîgarî, felsefe û hwd. dixebite. Di van hêlan de peyv û têgînên ku têne bikaranîn berhev dikin û arşîv dikin ji bo ku di pêş de bêne nirxandin. Bernameya Bîranîna Mîr Celadet Elî Bedirxan wiha ye: 16.Tîrmeh Li Parqa Şerzan KURT/15.Tîrmeh Li mala taziyeyle ya İpregazê

Daxuyanî

15.Tîrmeh Li mala taziyeyle ya İpregazê

20:30 Rêzgitin, ahaftina vekirinê

20:40 Sînevîzyon:Amadekar

Cewad Pale

21:00 Axaftin:Osman Ozçelik

22:00 Helbestxwendin

16.Tîrmeh Li Parqa Şerzan KURT

20:30 Rêzgitin, ahaftina vekirinê

20:40 Sînevîzyon:Amadekar

Cewad Pale

21:00 Axaftin:Muhsîn Ozdemîr

22:00 Dayîna Sertîfiqayê Xwen-dekaran

22:30 Helbestxwendin

Li Kerkükê 35 kes bûn qurbaniya teqînê

Li başûrê Kurdistanê bajarê Kerkükê teqînek pêkhat û di encam de 15 welatiyan jiyana xwe ji dest daye û 20 kes jî birîndarin. Çevîdin piştî mîja terewîhan di nav çayxaneyekî de kesekî bombebek xwe ve teqand û gelek kuştî û birîndar çebûn. Peyamnîrê Kurdistan TV da xuyakirin ku;dema xelk ji nimêja terewîhan wegeriyane serdana çayxaneyekî nêzî mizgeftê kirine û di dema qerebalixî de teqîn pêk hatiye û di encam de 15 welati canê xwe ji dest dane û 20 welatiyên din jî birîndar bûne û jiber xedarbûna birîna hinek ji birîndaran tê payîn ku, hijmara miriyan hîn zêdetir bibe.

Dosya Abdulrehman Qasimlo

Paş serketina şorişa Xumeynî li Iranê sala 1980ê, û têkçûna dan û standinan li ser mafê gelê Kurd, di navbera serokatiya PDK-I û deselata melayên Tehranê de, deselata xwînî ya melayan bir-yara xwe bi kuştina serokê PDK-I, Dr. Evdirehman Qasimlo da.

Şehîdkirina serokê Partî Demokratî Kurdistan-Iran Dr. Abdurrehman Qasimlo

Dr. Qasimlo di wê navê de ciyê xwe di pêşengiya gelê Kurd de wekî rôberekî demokrat û azadîxwaz girtibû, û di nav tevgera demokrat a gelên Iranê de jî wekî mirovekî sosiyal-demokrat hatibû pejirandin û bûbû kesekî ku bi wî bawerî heye, û bo wî li Ewrûpa gelek dost û saziyên piştan pêda bûne.

Wekî em ji dîroka Farisan dizanin, wan herdem neyarêñ xwe bi xinîz û bi pilan dane kuştin. Di "Vegera deh hezar nandozên Girîkî"(*) de, ku berî niha bêtir ji 2000 sal ji aliyê dîroknaşê

leşkerî yê navdar Xênofon ve, wekî raporteke giring hatiye qelemkirin, ew xinîz baş hatiye diyarkirin. Bi ser ve jî, em ji dîroka gelê xwe vê taybetmendiyê ji rojin kuştina birayê Simko Axa ve û piş re kuştina Simko axa ji dinasîn...

Roja 13.07.1989 kuşterên Faris pilana xwe bo şehîdkirina Dr. Qasimlo li bajêrê Wien "Viyan-na" li Ostrişê (Austria) birin serî, û rôberê Kurd ê hêja dane ber devên tiving û debançeyên xwe, 11 fişek li sîng û qırka wî vala kirin.

Wekî em tev dizanin, di navbera serokê Îraqê yê niho, Mam Celal Talbanî, û deselata Iranê de ji roja avakirina YNK de têkîlî hebûn, û wan têkîlî paş serkeftina şorişa İslâmî salen 1979 û 1980 de hîn xorit bûn, û bi taybet paş destpêkirina cengê di navbera rîjîma xûnrêj a Sedam Husân û Iranê de... Ji aliyekî dî ve, di navbera herdu mezinîn YNK-Iran û YNK de jî têkîlîn baş hebûn, û ji ber wê yekê serokê YNK, Mam Celal Talbanî, dikanî hîngê sireke hêja di navbera serokê PDK-Iran, Dr. Abdurehman Qasimlo, û deselata Iranê de bilîze... û bi wê şeweyê deselata Iranê kanî bû bawerîyê bi Mam Celal re pêda bike, ku ew amadeye "Autonomiyê" bide gelê Rojhîlatê Kurdistanê, û bi rôya PDK-Iran.

Mixabin, herdu xebatkar û zanayên Kurd, ku ji gelekan bêtir dûroka têkîlîn Îran-Kurdî dizanin, û bi xwe li ser wê dûroka hem ders dane pêşmergeyên xwe û hem jî pirtûk nîvîsandine, tew azara hêjayên berî xwe ji bîr kirin, ku têde wilo hatiye: "Heger deselatdarên Farisan camek hin-

giv bo te pêşkêskirin, baş bizane ku di wê de jehir heye..."

Di sala 1989ê de, bi rôya Mam Celal Talbanî, dan û standinan di navbera Dr. Ebdurehman Qasimlo û nûnerên deselata Iranê dest pêkirin. Di serî de pêwîst bû li gor daxwaza Dr.

Qasimlo, li Firansa diyalog û gengeşe çêbibin, û li gor daxwaza Iranîyan li Almaniya, hema li dawiyê hate pejirandin, ku paytexôte Austria Wien (Viyan-na) bibe ciyê hevdîtin û diyalogê. Li Austria zanayê Kurd ê hêja, Dr. Fadil Resûl, ku hostayê melbenda têkîlîn navneteweyî bû li zankoya Luxemburgê û berpirsê kovara "Menberulhîwar" erekî bû li Lubnanê, kete nav mijarê û bi Dr. Qasimlo re kete hevdîtinan bi nûnerên Iranê re...

Mam Celal Talbanî

Di wê navê de, serokê berê yê komara Cezaîrê, Ehmed Bin Bêlleh, ku berpirsê amadekirina diyalogêbû, di navbera hoş-mendîn İslâmî û ne İslâmî li Qahîrê bû, hatibû ba Dr. Fadîl Resûl û bûbû mîvanâ wî, û gava Dr. Ehmed Resûl mîvanâ xwe wekî pişvanekî diyaloga di navbera Dr. Qasimlo û deselata Iranê de pêşniyaz kiribû, û pêşkê de deselata Iranê erê kiribû, lê piş re ji Dr. Fadil Resûl xwestibû, ku tenha ew bi xwe dikare amade bibe, hema Ehmed Bin Bêlleh na... Xanîma Resûl, Sozanî jî paş şehîdkirina Dr. Qasimlo û mîrê wê Dr. Resûl, carekê gotibû, ku wê jî xwe wekî navber pêşniyaz kiribû, hema ew nehatibû pejirandin... Ew xanîma hêja dil tîji guman bûbû, û tîrsiya bû ku Iranî bedkariyekê bikin, hema mîrê wê ne li ser wê bawerîyê bû.

Tê gotin, ku Deselata Iranê di nofîrka dawîn de ji wê gengeşiyê, ji Mam Celal xwest ku ew ji navberiyê derkeve, lê dîsa jî herdu rôberê Kurd tênegihan bo çi deselata Iranê vîyekê dixwaze... Iranîyan gotibûn, ku Mam Celal "mirovekî devsist el!" û ewana naxwazin vangengeşî bîn servedan, û demekê paş wan bûyerên dûroka yêne mezîn, Mam Celal gotibû, ku "Iranîyan xwestin Dr. Qasimlo ji bin saya paristina wî derxîn..."

Rehmetî Dr. Muzzafer Partûmâh carekê dabû belavkirin, ku dema wî li ber komeke siyasetmend û roşenbîrên Kurd li New Yorkê gotibû: "Ez dizanîm kî bûye egera şehîdkirina Dr. Qasimlo..." Mam Celal ê ku di nav wan de rûnişti bû, û bi dilşadî dipeyi, yekser xeyidî û gef û gurr dabûn wî...

Li Bajêrê Wien "Viyan-na", roja 10.07.1989, li qatê pêncê yê malekê, di kolaneke navbajêr de, dan û standin di navbera Dr.

Qasimlo, cîgirê wî hêja Abdullah Qaderî Azer, Dr. Fadil Resûl û 4 nûnerên deselata Iranê de çêbûn.

-Mihemed Rehîm Şehrodi, cîgirê serhêzê Pasdaran ê Kurdistanê, ku dostê Mam Celal Talbanî bû, û bi passporteke sexte ya li ser navê Mihemed Cefer Sehrarodî hatibû Austria (Sala 2007 ew bi destê Kurdan ji nav lepê Amerîkanan li Hewlêrê hatibû derxistin û azadkirin, tevî wan baş dizanî, ku ew kuşterê Dr. Qasimlo bû).

-Mansûr Bazırgan ê ku wekî Kurdekî ajan ji bo nîvîsgeha deveyî ya İstîxbâra Iranî kar dikir.

-Mustefa Haj Fîdâî, ku berpirsek bû di wezareta Pasdaran de, û bi passporteke sexte ya li ser navê Mihemed Redewî hatibû Austria.

-Rehîm Porsîvî, ku endamekî İstîxbaratê Pasdaran bû, û li Viyanna wekî mişextiyekî siyâsi dijîya.

Dan û standinê Kurd û Farisan di mala jîneke Cîho de, ku bi navê Rîta dihate nasîn, çêbûn. Têkîlîn wê hem bi Dr. Fadil Resûl re, bi rôya melbenda ku ew têde dixebitî hebûn û hem jî li gel balyozxaneya Iranî li Austria baş bûn. Hinek pevgirêdana mijarê bi MOSAD a Israîlî re pêda dîkin, û

dibînin ku hem Dr. Qasimlo û hem jî Dr. Fadil Resûl mîrovîn antî-Israîl bûn û hêrisen wan li ser Zayûniya navneteweyî, wekî yê serokê PKK Abdullah Öcalan bêperde bûn. Hinek jî dibînin ku dewleta Austria bi tevâyî di bin penca Israîlî de ye, û lew re bed-kariyekê wilo mezîn bê zanîna Israîlî li wir çenêdibû, hema hinek dibêjîn, ku ev "Nîrîneke komployî" ye, ji wan nîrînên, ku her bûyereke cîhanî bi.

Pâş du-sê civînên ku di navbera Kurdan û Farisan de çêbûn, Farisan bi xinîz Dr. Qasimlo, Dr. Fadil Resûl û Abdüllah qâdirî Azer dane ber gulleyan û di nav xûn û xîrarê de hêlan. Tê gotin, ku serokê komara Iranê yê niho, Mahmoud Ahmedî Nejad, hîngê bokomika kuşteran deban û debançe yêbêdeng û hinek çekên dî yêne pêwîst bolivbaziya wan xwînî, ji Hungariya bi dizî derbas dikir nav Austria...

Serokê kuşteran, Mahmoud Ahmedî Nejad.

Li ser zimanê Mam Celal Talbanî, hatiye belavkirin, ku roja 12.07.1989 dan û standin di navbera Kurdan û Farisan de tevdibû, û bo çi dîsa Dr. Qasimlo bi wan re civiya ye, ji Mam Celal re ne diyar bû.

Dr. Abdurehman Qasimlo

Çawa ew livbaziya xwînî ya hovbaz çêbûye, gelek caran bi rôya medîya ya PDK-Iran hatiye belavkirin, û ji wan belge û

agahiyêñ bi cîhkirî, em têdigîhin ku dora kat 10.00 dema taşîyan, Dr. Qasimlo bi rêhevalekî xwe yê

nekirîye.

Paş demekê hersê kuşter bi passporten xwe yên diplomasî ji

1930-1989

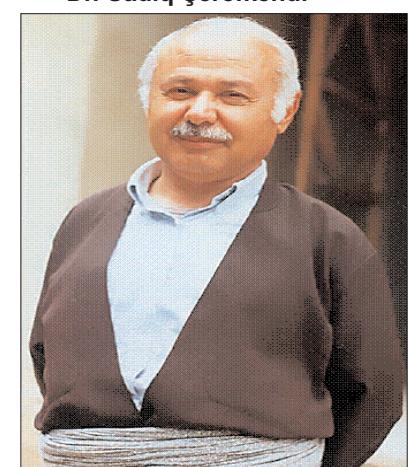

partiyê re çûye ciyê hevdîtinê bi nûnerên Iranî re, hema nehêlaye ku ew rêheval bi wî re biçe hindirê wê malê, ew vegerandiye...

Pişt re hem Dr. Fadil Resûl ê ku ji başûrê Kurdistanê bû, û hem jî cîgirê Dr. Qasimlo, Abdullah Qâdirî Azer, û her çar endamên nûneriya Iranî di wê malê de hatin ba hev.

Teviya roja Pênc şembê, hem berî nîvro û hem jî paş nîvro, ku roja yekemîn a Cejna Qurbanê bû li ba Musilmanan, bi hev re dipeyi, pişt re, di navbera paşnîvro û êvarê de, herdu kuşter Mustefa Haj Fîdayî û Rehîm Porsîvî ciyê dan û standinê dihêlin, bi egereke derewîn, ku pêwîste ewana bi deselatdarya ya mijareyî û dadî di wa bûyera têrörî de vebe... Eve jî bû egereke ji nû ve lêdana dewleta têrörî ya Iranê dij bi serekên PDK-Iran, û me dît û bîhîst, çewa paşmîrê şehîd Dr. Qasimlo jî, Dr. Sadiq Şerefkendî û sê rêhevalen wî yên berpirs di partiya PDK-Iran de, li xwaringeha Mîkonos a Berlinê, li Almanya paş 3 salan hatine şehîdkirin...

Dr. Sadiq Şerefkendî

Pirsek dimîne, ku pêwîste rêber û serekên tevgera neteweyî ya kurdî bersiva wê bidin:

-Bo çi ji dema kuştina birayê Simko axa ve, ta bi şehîdkirina Dr. Sadiq Şerefkendî û rêhevalen wî, Kurdan nekanî bûn sîstemekê bo paristina mezin ên xwe avabikin? Kî di ber vê ne hişyarbûnê de berpirse?

Pendeke Ereban heye dibêje: "-Malê serberdayî xelkê fêrdike h'oramîyê." Ez dibînim, ku bêberpirsiyariya hinek serek û mezin ên Kurdan jî yek ji egerên serekîn e di kuştina wan de... Gelo, ma di hindir tevgera me ya neteweyî de, ev mijar ji dil de çenda caran hatiye gengeşekirin û çare jê re hatine dîtin an ne? An jî emê dîsa di "xfletê" de careke dî bêne pêdadan ji aliyê marêv dev û diran tîji bi jehir?

(*) Binêr wergerandina me ya kurdî bo pirtûka Xênonphonê Girîkî (Cankurd)

Ji konfaranse Lozanê û Paxta Sadabadê, pêvajoya qatkirina kurdistanê

(despêk li hejmara 222)

Hate salên 1936 û hwd, wê berxwedana wê herêmê wê berdewam bike. Lê hêzên dewletê jî pirr mazin bi ser ve diçê. Hate wê demê, weke ku tê ser ziman, 97 seferên leşkerî lê tê kirin û bi wê rastkirin lê tê kirin. Bi jenosîda Dersimê, hate wê demê weke ku tê dawiyê. Bi kuştin û girtinan û bi darvekirinan re herêm, êdî bêdeng dibe. Ji wê bêdengiyê, êdî tirkî jî û Iran jî û firansa jî bawer dike ku êdî wê deng dernekeve ji kurdan. Pişti wê re êdî bidest amdekirina paxte Sadabadê tê kirin. Paxta Sadabadê, wê li ser wê bêdengiyê re ku hatîya çêkirin re bi komkujî û kuştin û bi dervekirinan li ser wê re wê bidest amedekarîya wê bê kirin. Hêzên Herêmê, Iran, tirkî, Sûrî û Iraq, wê di wê demê de bi paxta Sadabadê re wê sînorê wan werina kifşkirin. Sûrî, bi teybetî, sînorê û çêkirina wê, wê bi biryarî, wê di wê paxta Sadabadê de bibe.

Di wê paxta Sadabadê de, wê sînor bêne hilda li dest. Wê li ser sînoran nîqaş bêne kirin. Wê sînor di wê paxtê de di nav Iranê, Sûrî, Sûrî(hingî hîngî hê ew aliyê kurdistanê û Surî dibin destê firansa de bû. Biraya avakirina Sûrî jî di wê paxtê de dikeve merîyetê de. Wê çawa nêzîkatî li wê qata kurdistanê ya ku wê di nav wê sînorê wê de jî bimêne, di wir de ji aliyê welatên ku tevlî paxtê dibin tê kifşkirin.) û Iraqê de bêne safikirin. Rêveberî û pergale ramyarî(sîyasî) di wê de sînorê wê têna kifşkirin. Qatên kurdistanê yên ku di nav sînoran de mana, li ser wan jî di wê paxta Sadabadê de li ser pirr mazin hate axiftin. Di wê paxta Sadabadê de hate kifşkirin ku wê ne kurdê rojhilat, karibin ji sînor bi buhurin û herina başûr, başûr-rojava û bakûrê kurdistanê, kurdê bakûr, wê nikaribin herina rojhilat, başûr-rojava û başûrê kurdistanê, Kurdê başûr rojava, wê nikaribin harina bakûr, başûr û rojhilatê kurdistanê. Di paxta Sadabadê de hate kifşkirin ku wê sînor bêne jidandin û wê derfet ji çûn û hatina kurdan a li cem hev re nebe. Ev yek, di paxta Sadabadê de weke biryarekê hate kifşkirin. Bî teybetî di paxta Sadabadê de li ser Sînorênu ku di kurdistanê de bi qatkirin re hatina afirandin re hate sekin in. Li ser parastina wan sînorênu hundurê kurdistanê yên ku bi qat hatina afirandin, hate sekin in.

Paxta Sadabadê, weke paxtaka kifşkirin û parastina sînoran ya bi vî rengî bû. Xalake din jî ya ku di wê paxta Sadabadê de hatîbu nîqaşkirin jî, ew bû, ku kurdênu ku li ber welatekî ku di paxta Sadabadê de serî hildana, wê welatê din, wan ne pazarê. Wê vajî wê, wê alî hevdû bikin û bikin ku wan bêbandûr bikin ji bo hevdû. Ev xal, weke xaleka ji parastina aramîya hevdû hate dîtin. Bi ji holê ra rakirina nirx û ziman jî, hewlidanen ku wê bêne kirin, di wir de axiftin li ser wan bûya. Bi navê kurdî û kurdan, wê nirx li jîyanê newina hiştin. Wê Iran li kurdênu ku li aliyê wê mana bide bawerkirin ku ew fars in, wê tirkî bi wan bide bawerkirin ku ew tirk in. Wê sûrî û Iraq bi wan bide bawerkirin ku ew arab in. Ev jî, weke aliyekî parastina aramîya pargalîya serdest di wir de hate dîtin. Ev rewş û paxt, ku hate roja me jî ji aliyê dadî û ramyarî ve di merîyetê de dibuhurê, di wê de rewşa ku di peymane Lozanê de hate kifşkirin, dana berdewam kirina. Pişti mohrkirina wê pey-

mane ketina rêveberîya desthildatdarî bi dest guharandinê re û hatina desthilatdarîya komara Iranê ya Islam jî, wê di deme xwe de ew paxt weke ku çawa hatibû mohrkirin û afirandin, hate berdewam kirin. Ti guharandin û nîqaş jî, di wê de neda jînkirin.

Paxta Sadabadê, weke girtina demekê û vekirina demekê bû li herêmê. Hêzên ku ew li darxistin jî, wilô di dîtin. Pişti wê paxtê re, êdî bahse kurdan jî ji xwe ne dihate kirin. Navê wan jî hatibû ji holê rakirin. Li aliyê tirkî jî, li aliyê Iranê jî, li aliyê Iraqê li Aliyê komara ku di wê demê de hê nû hatibû avakirin ya Sûrî jî, saziyê welêt, li her derê herêmê, ci berhem, pirtûk, nivîs û hwd, bi kurdi hati-

adilandin. Lê dîrok, weke ku êdî ji nû ve were nivîsandin lê hat. Hêzên weke Firansa ku li herêmê hate wê demê xwedî serdestî û serwerî na jî, bi têgîhiştina wê paxtê nêzîkatîyê li kurdan dikin. Pişti wê paxtê re, wê li ser navê kurd û kurdistanê çi li jîyanê hebe, wê bê ji holê rakirin. Wê bi vê yekê re hewldanaka mazin bi Iran, Sûrî û Tirkî re bibe. Zimanê kurdî li van welatan bi vê yekê tê qadaxakirin. Demêni piştre û paxt û peymanen ku piştre hatina mohrkirin û çêkirin jî, di wan re di yekê de jî navê kurdan nîn a. Herêma başûrê kurdistanê, pişti wê paxtê bi 50 salî re Amarîka mudahala lê kir û ketîyê de. Lê Amarîka jî, derneka dervî wê gîyane wê

teybetî, pişti mohrkirina peymana Lozanê û berî wê ya Sîkeys-picot hat afirandin. Bi van peyamanan re cihan, wek ku hat parvekirin. Di wê parvekirinê de kurd, ji destpêka sadsalê ve bêstatû hatina hiştin û çûna bi ser wan de. Di destpêka sadsalê de, Ingiliztan, ku başûrê kurdistanê di nav de ew herême ku î ro jê re "Iraq" tê gotin li ser wê serdest bû. Firanse jî, ku rojavayê kurdistanê jî di navde li ser wê herême ku î ro jê re "Sûrîye" tê gotin lê serdest bû. Ew herêmên wan ên ku lê serdest bûn. Firanse, di demêni ku wê vekişya ba, soza ku dabûbû kurdan û pêk ne hanî jî ew bû ku "wê kurd li ser herêmên xwe azad bibin û wê hikimete wan hebe û wê were nas in." Lê piştre çi bû, ew soz jê hatina ji bîr kirin. Di aslê xwe de rojhilat bi peymane Sîkes-picot re hat parvekirin. Peymane Lozanê, bi teybetî, kûrkirina wê peymanê bû. Çawa ku wê pişti peymane Lozanê ku Firanse temenê vekişna xwe ji herêmê bi "paxta Sadabadê" li herêmê bide afirandin, her wusa berî wê dema ku Ingilistan de kir ku vekişihê, ew temenê wê bi peyman û konfaranse Lozanê re bû. Her wusa, Ingiliztan temenê xwe bi Lozanê re afirand û Firanse jî bi Paxta Sadabadê re afirand.

Peymane Lozanê(1923) û Paxta Sadabadê(1937), du pêvajoyen giring li herêmê û bi teybetî jî li kurdistanê bi van peymanan û paxtan re dest pê dikan. Pişti Sîkes-picot re li herêmê Bi peymane Lozanê re rastkirin û parvekirin, weke ku temem bûbû. Lê hê temem nebûbû. Wê bi ûaxta sadabadê re temem bûba. Ew temem bûn jî, ew bû ku ew parvekirina ku hatî kirin di qada sîyesî de were bi temen kirina. Bi vê yekê û rengê, temenek dihê afirand in. Bi teybetî, çawa ku Lozan bû di wê de parvekirin bû û kurdistan ew perçekirina wê temem bû. Lê bi temem hê nebû bû. Ew ew temem bûn, di paxta Sadabadê de bûba. Pişti ku kurdan, dît ku bi Lozanê re parvekirin bû û welatê wan hat kirin, Hingî Serhildane Şêx Seîd, temenê wê hat avêtin. Lê dewletên li herêmê li dijî kurdan li dijî wê Serhildana kurdan bûna yek û tevgerîyan. hewta salên 1980'î û hwd jî, türkiye digot ku "İngilizan, alî kurdan kirîya û serhildan bûya." Lê di aslê xwe de vajî wê rastbû. Di dema serhildanê de bi alîkarîya Ingilistanê, herê serokên serhildanê ê pêşî ku wê pêşengî û serkêşî ji serhildanê re bikiran bi alîkarîya ingilizan hatin girtin û hatina İdam kirin. Şêx Seîd, çend ku mirovê çaremin û ankû pêncemîn jî bû, ew bi carekê bi wan İdamênu ku bûn re bû mirovê pêşî di serokatîya serhildanê de.

Bi wê re jî, hingî, bi wê provakasyona li Xîzan'ê re bikeşkeran re bi awayekî serhildanê bêtî ku amedekarîyen xwe bi dawî bike dest pê dike. Piştre, tevî wê tam ne amedebûnê jî hêzên kurd, li gelek herêman bi legengîya xwe bi ser dikevin û serdestîya xwe li welatê xwe bidest dixin. Ingiliz, hingî di tırsihin ku serhildan li wir bi serbîkeve wê rewşa nû weke ya şêx Mahmudê berzençî ji wê re rû bidê. Bi ber vê yekê, ew alî türkiyê dike. Ingiliz, naxwezin ku rastî bûyarak din weke ya şêx mahmudê berzençî werin. Bi ber vê yekê, di têkbiirna serhildanê de bi tîrkan re di aliyeke de disekein in.

(dûmahî hejmara 224)

Abdüsamet Yigit, rojekurdistan.com

na dîtin, hatina lewkirin(berhevkirin) û ji holê rakirin.Ev jî, di paxtê mijarên ku li ser hatibûbûna axiftin û piştre di kînê de hatibûbûna kirin. Li aliyê tirkî, ku ji pirtûka Ahmdê xanê ku mirovkekê Firansî ravanda Libnanê û li wir da çapê pêve, ji salên 1968 pêde, ti kurd nikarin bahse ti berhem pirtûk, nivîs û hwd bikin. Yen ku bi gotinî di aqilan de hatina hiştin parastin, weke qasîdeyên Feqiyê Teyran, Meleyê Cizîrî, Ahmadê Xanê û hwd, pêde bi nivîski ti pirtûk mirov nikarê bahs bike. Weke gotinekê mirov karê bêje ku meleyê Cizîrî di sadsale 15 min de jîya ya û 43(çilûsê) pirtûk li şûn xwe hiştina. Lê hemû ji holê rakirina weke berhemên zanistên kurd yên din hemûyan. Ev rewş hemû, wê di demê de dibin. Paxta sadabadê, weke paxteka ku hertimî pêşîya ramyarîya kurd û pêşketîna wê digirê ya. Hate roja me jî, ew astangbûna wê heyâ. Pişti Paxta Sadabadê re Paxte Badadê hat mohrkirin, lê li gor gîyan û kifşkirinê ku di peymane Lozanê de hatibûbûna kifşkirin û di paxte Sadabadê de dabûbûna berdewam kirin, tevgerîn û kifşkirin bû. Pişti wê paxta Sadabadê re ketina yekitiya Sovyet ya li rojhilatê kurdistanê û li wir komaraka kurd ya bi navê "komara kurd ya Mihabâdê" hate avakirin re qûlbûna Paxta Sadabadê bû. Lê piştre bi Paxte Baxdadê, hewl hate dayin ku ew qûl bê girtin. Pişti wê paxtê baxdadê re jî, peymane Cezayîre, baş û qanc li dûvhevdû û bi hevdû re bi demê re û dîrokê re fahmnekê, mirov wê fahm nekê ku cîma ew 22 salin ku çendî ku rêveberîya başûrê kurdistanê ku bûya û ew bûya xwedîye parlamenê û hukumetî jî û hê jî, nabê xwedîye destûra ya xwe bingîhîn... .

Paxta Sadabadê, bi gîyane wê re demen pişti wê re hatina rastkirin û adi-

landin.Herêm, ji nû ve hate rastkirin û teybetî, pişti mohrkirina peymana Lozanê û berî wê ya Sîkeys-picot hat afirandin. Bi van peyamanan re cihan, wek ku hat parvekirin. Di wê parvekirinê de kurd, ji destpêka sadsalê ve bêstatû hatina hiştin û çûna bi ser wan de. Di destpêka sadsalê de, Ingiliztan, ku başûrê kurdistanê di nav de ew herême ku î ro jê re "Iraq" tê gotin li ser wê serdest bû. Firanse jî, ku rojavayê kurdistanê jî di navde li ser wê herême ku î ro jê re "Sûrîye" tê gotin lê serdest bû. Ew herêmên wan ên ku lê serdest bûn. Firanse, di demêni ku wê vekişya ba, soza ku dabûbû kurdan û pêk ne hanî jî ew bû ku "wê kurd li ser herêmên xwe azad bibin û wê hikimete wan hebe û wê were nas in." Lê piştre çi bû, ew soz jê hatina ji bîr kirin. Di aslê xwe de rojhilat bi peymane Sîkes-picot re hat parvekirin. Peymane Lozanê, bi teybetî, kûrkirina wê peymanê bû. Çawa ku wê pişti peymane Lozanê ku Firanse temenê vekişna xwe ji herêmê bi "paxta Sadabadê" li herêmê bide afirandin, her wusa berî wê dema ku Ingilistan de kir ku vekişihê, ew temenê wê bi peyman û konfaranse Lozanê re bû. Her wusa, Ingiliztan temenê xwe bi Lozanê re afirand û Firanse jî bi Paxta Sadabadê re afirand.

Biryara "parastina sînoran" a
PAXTA SADABADÊ Û KOMKUJIYA
ROBOSKİ

Pirsgirêka kurd, di dema me de bi

Поздравление президента Масуда Барзани всем курдам-мусульманам в связи с наступлением священного месяца Рамазан

Именем Бога Всемогущего.
Поздравляю мусульман Региона Курдистан, Ирака и всего мира.

Надеюсь, что месяц Рамазан, милость и дары его будут способствовать появлению всего доброго и принесут радость для курдского народа, иракского народа и всех его групп, чтобы они могли

жить в братстве и оставить идею насилия.

Давайте превратим месяц Рамазан в возможность и средство для мира и признания друг друга, что является основой исламской религии.

Масуд Барзани
Президент Региона Курдистан.

Джаф: низкий уровень безопасности в стране может вызвать недовольство населения

Ашуак Джаф, депутат от блока «Альянс Курдистана», исключила начало гражданской войны в Ираке. Джаф заявила в сообщении для ПСКмедиа сегодня, что политическим силам страны необходимо осознать

PUKmedia

Авиаудар, возможно, со стороны сирийских ВВС, повредил башню средневекового замка крестоносцев в Западном Курдистане Крак де Шевалье, который внесен в список всемирного наследия ЮНЕСКО, передает агентство Франс Пресс. Согласно опубликованным в интернете видеороликам, ракета попала прямо в одну из башен замка. В стенах и потолочных перекрытиях башни появились бреши, а у ее подножья валяются обломки многовековой конструкции. Оппозиционные активисты, заявили, что обстрел совершил один из самолетов

Ракета повредила замок на месте курдской крепости

МиГ ВВС правительства войск Сирии, которые ведут борьбу с оппозиционными и террористическими группировками в Хомсе, передает РИА Новости. Крак де Шевалье, отстроенный на месте захваченной во время первого крестового похода курдской крепости, считается одним из наиболее сохранившихся замков крестоносцев. В 1142 году он был передан в ведение ордена госпитальеров, который превратил крепость в неприступную цитадель и самый большой оплот

крестоносцев в Святой земле. Замок расположен на вершине утеса высотой в 650 метров у дороги, ведущей из Антиохии к Бейруту и Средиземному морю. В 2006 году замок был внесен в список Всемирного культурного наследия ЮНЕСКО. В июне 2013 года из-за гражданского конфликта в Сирии в ЮНЕСКО заявили, что не могут в дальнейшем гарантировать сохранность и защиту исторических и культурных объектов в стране. Конфликт в Сирии продолжается с марта 2011

года. За это время, по данным ООН, в стране погибли более 90 тысяч человек. В апреле во время столкновений в Алеппо был разрушен минарет древней Омейядской мечети, построенной в VIII веке

.ПСКмедиа

У курдов есть союзники в Ираке

Многие курды смотрят на курдскую проблему как исключительно национальную и в этом плане уникальную. Конечно, курды Ирака сильно отличаются от арабов Ирака. Но даже в этом случае положение курдов в Ираке не уникально, потому что здесь сильны местные традиции и, например, житель Басры ощущает сильнее свою провинциальную идентичность, чем принадлежность к Ираку в целом. Кроме того, споры с центром по поводу бюджета, инвестиций, проблем с обеспечением безопасности возникают у Багдада не только с Эрбилем, но и с другими провинциями. Особенно часто они случаются с Басрай, на территории которой добывается почти 90% иракских углеводородов. Это придает особую актуальность отношениям между провинциями и центром в Ираке, где идет постоянная борьба между тенденцией к централизации и децентрализацией.

На момент принятия Конституции 2005 года, во многом благодаря курдским политикам, принципы, предусматривающие децентрализацию государственного управления в Ираке, были достаточно сильны, поэтому они были отражены в конституции, 116 статья которой дает широкие полномочия провинциям. Конечно, перевес сил был небольшой, приходилось искать компромиссы, поэтому в конституции есть 122 статья, которая несколько приижает и вносит некоторую двусмысленность в

положения, которые ранее сформулированы в статье 116. Кроме того, есть политические силы, которые сейчас отождествляются с премьер-министром Нури эль-Малики и которые благодаря тому, что находятся у власти, блокируют процессы децентрализации государственного управления. Безусловно, что дело не только во взглядах Нури эль-Малики, скорее, тормоз на этом пути это – миллионы чиновничих должностей, преимущественно, в Багдаде, большей частью унаследованных от прежнего режима, потому что занимающие их люди, кем бы они ни были раньше, сейчас заинтересованы в сохранении своих постов. Тем более, что у центрального правительства есть огромные средства, которые можно распределять, имея за это и свои блага. Одним из административных монстров является министерство нефти Ирака, крупнейшей государственной монополии, самой рьяной в защите прав центра.

Курды после некоторого периода активного влияния на центральную власть в 2003 – 2005 годах, какое-то время оказались более засиженными на своих внутритерриториальных делах, с 2007 года их влияние в центре снизилось. Минимум его приходится на 2009 - 2010 годы, но после апреля 2012 года (визит М. Барзани в США) стало ясно, что Ирак еще долго будет политической нишей курдской автономии. Начался возврат курдов в федеральную политику. 2012 год прошел под

знаком активной борьбы с правительством Малики, которого не только курды, но и другие партии с сильными региональными перспективами, обвиняли в авторитаризме. В этот непростой период сложился формально не заявленный, но

мощный надконфессиональный политический блок, который объединил силы, выступающие за предоставление больших прав провинциям и регионам. В этом блоке, наряду с ведущими курдскими партиями – ДПК и ПСК, представлены Сунни Мутахидун (суннитская объединенная) коалиция, Движение Аль-Ахрап во главе с шиитским лидером Муктадой Эс-Садром, Высший исламский совет, возглавляемый шиитским клериком Аммаром эль-Хакимом с очень сильными позициями в Басре. В активе этого объединения уже несколько достижений, не будем вспоминать заблокированную президентом Ирака Джалалом Талабани попытку вынести вотум недоверия премьер-министру эль-Малики,

но несколько важных законопроектов, несмотря на противодействия коалиции "Государство закона" этим партиям удалось провести через парламент.

23 июня 2013 года "провинциальный" блок провел поправки к Закону об управлении провинциями, наделив их большими полномочиями. Они устраняют некоторую путаницу, которая вносится статьей 122, что мешало найти компромисс в переговорах центра и провинций или региона. Это не абстрактные вещи, а вполне конкретные. В том числе и закрепляют за нефтедобывающими провинциями право получать отчисления с каждого барреля нефти в размере пяти, а не одного доллара, как это было раньше. Конечно, это еще не победа, потому что Нури эль-Малики построил вторую линию обороны на уровне судебной системы, и принятые парламентом поправки непременно попадут в Верховный суд для проверки на предмет их конституционности, как туда попала принятая ранее поправка, ограничивающая срок пребывания на посту премьер-министра, спикера парламента и президента Ирака двумя сроками.

Но, в любом случае, теперь, если провинция и центр не могут договориться по какому-либо вопросу, отнесенному к их совместному ведению, позиция провинции будет преимущественной. Это принципиально, потому что касается вопросов безопасности, нефтегазового сектора и инвестиций. Как раз тех вопросов, которые тяжело

Косрат Расул: Наш приоритет – установление демократии

Косрат Расул Али, первый заместитель генерального секретаря Патриотического союза Курдистана, в субботу встретился с делегацией организации «Бадра» во главе с Хади аль-Амири, генеральным секретарем организации. В ходе встречи, в которой приняли участие Бархам Ахмед Салих, заместитель генерального секретаря ПСК и Арсалан

Баэз, член политбюро ПСК, обе стороны обменивались мнениями о текущей политической ситуации в стране. Делегация поинтересовалась состоянием здоровья президента Мама Джалаля и пожелал ему скорейшего выздоровления, и быстрого возвращения на родину. Расул Али со своей стороны, заявил, что установление демократии является приоритетной целью Патриотического союза Курдистана.

год. За это время, по данным ООН, в стране погибли более 90 тысяч человек. В апреле во время столкновений в Алеппо был разрушен минарет древней Омейядской мечети, построенной в VIII веке

.ПСКмедиа

поддаются решению в отношениях между Багдадом и Курдистаном. Это касается и самих проектов и того, кто будет курировать их на местах, поскольку провинции получают право влиять на назначения, которые раньше центр делал самостоятельно. Создаются условия для укрепления федеральных отношений, что может снять многие напряжения в отношениях центра и провинций и регионов, в том числе и идущих по линии Багдад – Эрбиль, за которыми уже сейчас стоят мощные потенциалы и интересы.

Важно и то, что возникший блок дает модель того, что может произойти в Ираке по результатам выборов 2014 года, потому что уже сегодня есть блок, оппозиционный премьерской коалиции "Государство закона", который способен завоевать большинство мест в парламенте и выдвинуть реального кандидата на пост премьер-министра.

Результаты провинциальных выборов, прошедших в апреле 2013 года, показывают, что влияние Малики падает и что ему будет крайне сложно победить на предстоящих в 2014 году парламентских выборах. Кроме того, ему, скорее всего, не удастся повторить триумф с фактическим правлением в условиях возможного тупика, связанного со сложными процедурами выборов нового президента и премьер-министра. В 2010 году этот период продлился почти 10 месяцев, и Малики фактически "высидел" свой второй срок.

**Вадим Макаренко,
Kurdistan.ru**

Древний Курдский Род (Племя) Мамыкан/Мамиконеан

Лятиф Маммад

Армянские источники (Фавстос Бузанд. IV — 27,31,36,39; «История Армении» М.Хоренского; Н. Адонц[1]) сообщают о княжеском роде Мамиконеан, родовой областью которых считался Тайк. Источники подчеркивают, что княжества Мамиконеан наряду с Багратидами, Базикан (Мардпетами Арцруни), Хорхоруни и Камсаракан особо выделялись от остальных княжеств и пользовались определенной независимостью.

[1]Адонц Н.В. Армения в эпоху Юстиниана. С. 293; 490-491. Ереван, 1971.

Н. Адонц происхождение рода Камсараканов также роднить «по крови и званию со Спандиатом» — родом аршакидского происхождения и соотносить их Мехранидам[1]. «Дом Михрана» в ассирийских источниках всегда был упомянут в составе мидийского племенного союза. Ссылькой на Феофилакт (III, 18) Н. Адонц могущественный дом Михрана также считает одной из семи мидийских фамилий[2]. Г. Капанян также считает Михранидов «иранского происхождения»[3] В армянской исторической традиции Мамиконидов принята считать пришлыми в Армению, а их род — происходящими от «ченов». Как пишет древнеармянский историк Фавстос (Фавстос Бузанд. V—37) «... сами Мамикониды с гордостью говорят о себе, что они ведут свой род от царей страны ченов». Себеос сообщает, что племена ченов появились в Армении в период правления парфянского царя Хосрова (217-252) из Ченистана (Себеос. XI.12,24). Согласно «Истории Армении» М. Хоренского, Мамикониды появились в Армении в период правления Шапура I (241-272, царь Персии и Мидии из династии Сасанидов), то есть в III в. Но, о «ченах» информация в письменных источниках присутствует, по крайней мере, с I-го века н.э. Армянский историк Вардан также политическое возвышение Мамиконидов также относит в период правления «парсийского царя, Шапуха»[4].

Многие народы Востока Китай называют «Чин», а самих китайцев — ченами. Историческая традиция это связывает с династической империей Цинь (221-207 гг.до н.э) и империей, где правила Маньчжурская династия Цинь (1644 - 1911гг.). Поэтому, некоторые склонные к преувеличениям современные армянские историки, поспешили род Мамиконеан связывать с китайцами («цанами»), а азербайджанские ученые, ставившие своей целью, во что бы ни стало «удревнить» и доказать «автохтонность» турков в Южном Закавказье и в Передней Азии, вполне серьезно стремятся видеть в Мамиконидах этнических турков[5]. Н.Адонц считает, что в районах, преобладающих «Иберийской полосой», в этническом смысле, для названия главой рода наиболее «ходкий» термин

«мамак»[6], от «арменизированной формы иберийского мама –отец»[7] и на этом основании делает вывод, что «мамак» - как «собственное имя в роде Мамиконидов», который первоначально служил родовым титулом для одного из княжеских родов, а потом сделался фамильным именем»[8]. Автор VI в. Агафий Маринейский сообщает, что «цанны, северное племя, которые с древних времен были подданными римлян, обитающие вокруг Трапезунда...»[9]. Интересное сообщение оставил нам античный греческий

достаточно, чтобы отклонить утверждения и версии об «китайском» или «турецком» происхождении рода Мамиконеан. Корни рода/племени Мамиконеан необходимо искать именно в курдском материалае. М. Хоренский именем цаннов связывает нынешний населенный пункт Джаник[11], которая расположено 20-25 км. от г. Ван на север, на берегу озера Ван в Северном Курдистане и турками переименовано в Кедик – Булак («Холодный источник»). Но названия селения Джаник, горы Джаники вблизи

приказе царя», так как эти поселения ассирийцам перестали подчиняться еще со времен Шамшилая (Шамашилая) — с 818г до н.э. В надписи Шамши-Адада V (823 - 810 гг.до н.э.), высеченный на монолите в Калху (Нимруде) в рассказе о походе на мидян упоминается имена родоначальников «поселения мидян» Амамаша Кингиш — тилензахского и Маманиша луксайского[13]. В запросе Ассархадона (Ашшурхадина — 680 - 669 гг. до н.э.) к оракулу бога Шамаша по политическим делам по мидийским событиям запрашивает его о возможном союзе «Каштарити (Фрагорта — Л.М.) — начальника поселения Кар-Кашши (колония касситов — Л.М.) с начальником поселения мидян Мамитиаршу (современное курдское племя мамрашан — Л. М.)» и вероятной направленности этого союза против Ассирийского царя[14]. Кар-Кашши локализуется на территории современного Хамадана - древней Экбатаны. В священной книге христиан Библии содержится сведение о мидо-персидском царе Артаксерксе (Ксеркс, 486-465 гг.до н.э.) и о его семи особо приближенных к нему персидских и мидийских князях — главных начальников войска Персидского и Мидийского и правителей областей своих, имена которых были : Каршена, Шефар, Адмафа, Фарис, Мерес, Марсена и Мемухан, «которые могли видеть и лицо царя и сидели первыми в царстве» (Книга Есфири, I, 14). Так как мидийские князи в перечне идут после персидских, то мы в Мемухане должны видеть мидийца.

Имя Мемухана, видимо, искажено поздними переписчиками Библии, так как суффикс «хан» явно заимствовано из тюркского социального института и обозначает звание, должность вельможи высшего ранга. Принимая во внимание тот факт, что тюрки мас-сово в Передней Азии стали стекаться спустя почти тысячу лет после описываемых в Библии событий, то этим придется согласиться. Скорее всего, имя Мемухан правильнее было бы записать как Мемухун (Мемхун). Для сравнения — в курдском языке ши-троко распространены имена Джагархун («Кровавый печень»), Дыльхун («Кровавое сердце»). Во время испуга у человека с лица отхлынивает кровь и он бледнеет и это обычное физиологическое явление, а в экстремальных случаях у человека с крепкими нервами и сильной воли и характера эмоции более сдержаны и он мало изменяется в лице. Поэтому, имена Джагархун и Дыльхун по смыслу обозначает сильного, храброго и бесстрашного человека. Также у курдов общепринято, когда необходимо выразить свое восхищение бесстрашием и салой конкретного человека, иносказательно отзываются о нем как о человеке «Чаргурчык (человек с четырьмя почками)».

продолжение следует: kurdist.ru

Примечание: На карте указаны приблизительные границы царств

автор, знаменитый митрополит фессалоникский, живший в 12 веке Евстафий в «Комментарии к «Землеописанию» Дионисия» : «Макроны — народ pontийский, живущий южнее бехиров. Их называем саннами или, вульгарнее, цаннами... и страну саннов называют Цаникой употребляющие вульгарную форму имени (Евстафий, 765). Цензорин, живший в первой половине III в. нашей эры, также сообщает о ченах (цанах): «...Против кappадокийцев, с правой стороны, арmenы, иберы,... бирраны, скифи, колхи, босфораны, санны, которые называются санниками...» (Цензорин. Книга происхождений,35). О саннах сообщает и Флавий Арриан (Объезд Эвксинского Понта,15), который Ксенофонтовское племя «дрилы» (Ксенофонт. Анабазис. V. II,1) считает саннами. Страбон таюке упоминает «над Трапезундом» тибаренов, халдеев и «саннов, которые прежде назывались макронами...» (Страбон. XII, 3,18).

В настоящее время этнографы выделяют племена мегрело-чанов/ занов, которые вместе с родственными группами картов и сванов сыграли ключевую роль в сложении современного грузинского народа[10]. Поэтому «макроны-санны/цанны» античных авторов, «чаны/чены» древнеармянских источников и мегрело-чаны/ заны современных этнографов имеют общие этнические корни и имеют непосредственное отношение к грузинам.

Все выше сказанное

Малаты в северной (турецкой части) Курдистана, озера Джыгын на верховьях реки Веди на территории Республики Армения, населенные пункты Джинны и топонимы «Гора Джинны» на территории Северного Азербайджана непосредственно связаны именно с названием курдского племени джаникан (джюники) и цаннам никакое отношение не имеет.

В Ассирийских клинописных текстах, датируемых 13 веком до н.э., рассказывается о походе ассирийского царя Тукульты Нинурты I в страны Щубарийцев, в частности в страну Мумми, которая по всей вероятности, граничила с странами Алзи, Мадани, Нихани и другими[12]. Под шубарийцами скрываются хурриты, матиены, мады (мидийцы) и другие родственные протокурдские племена. Алзи — поздний Алзини,, Алдини, Алдиник/Завазан (от курдского «Зозан»). Нихани — позднейшая Нихиря или Нихоракан. Мадани — поздняя Мигдония или Нисайбин. В этих «странах» уже обитали протокурды. Из письма ассирийского полководца Ашшурбелдана своему царю Саргону II (722/1- 705 г.до н.э.) становится известным, что он просит у царя совета, как быть с не подчинившимся жителями поселения мумийцев, которые отказываются от царской повинности. Видимо, Ашшурбелдан желает все решать путем мирных переговоров и «хочет пойти и поговорить с ними о

Президент Барзани встретился с делегациями партий Сирийского Курдистана

Президент Курдистана Масуд Барзани 9 июля принял делегацию "Демократической партии Сирийского Курдистана" (KDPS), сообщает официальный сайт регионального правительства.

Президент Барзани обсудил с делегацией текущую ситуацию в Сирии и в Сирийском Курдистане, оценив последние события в сирийском курдском регионе.

Барзани объяснил важность единства среди курдских политических партий в Сирии как возможность для курдов в достижении их националь-

ных прав.

"Демократическая

партия

курдской сирийской политической партией, основанной в 1957 году курдскими националистами в северной Сирии. Она запрещена в Сирии в связи с запретом сирийского правительства на формирование любых оппозиционных политических партий.

В тот же день президент провел встречу с представителями "Партии Демократического Союза" (PYD).

Аналитики отмечают эти встречи как новые попытки президента Иракского Курдистана восстановить равновесие и сотрудничество

Сирийского Курдистана" является среди сирийских курдов.

Канада откроет представительство в Курдистане

10 июля в Багдаде заместитель премьер-министра Курдистана, Имад Ахмед, встретился с послом Канады в Ираке, Марком Гвоздецки. В ходе встречи Гвоздецки объявил о решении его страны открыть представительство в Курдистане. Заместитель премьер-министра Курдистана обсудил с послом Канады в Ираке текущую политическую ситуацию в Ираке

и области, а также результаты переговоров курдской делегации в Багдаде. Разговор коснулся участия

канадских инвесторов и фирм в процессе строительства Курдистана. Посол Гвоздецки отметил, что его страна намерена и дальше развивать политические и экономические отношения с Ираком, включая Курдистан, и планирует открыть свое представительство в регионе для консолидации двусторонних отношений и модернизации двустороннего сотрудничества.

Прокуратура Египта возбудила дело против Мурси

После ареста 3 июля Мухаммеда Мурси, экс-президента Египта, находящегося в секретном месте под охраной подразделений национальной армии. Однако до сегодняшнего дня каких-либо обвинений в его адрес не выдвигалось. В заявлении, которое распространяли представители прокуратуры, говорится, что помимо Мурси расследование будет проводиться в отношении еще восьми членов движения «Братья-мусульмане», включая лидера организации Мохаммеда Бадиа. Личности истцов в заявлении не раскрываются. Напомним, что армия Египта 3 июля отстранила от власти президента страны Мурси, временно приостановила действие конституции и поручила главе Конституционного суда страны Адли Мансуру на переходный период выполнять обязанности главы государства. **ПСКмедиа**

Индия готова строить нефтеперерабатывающие заводы в Ираке

Индия готова принять участие в строительстве нефтеперерабатывающих и нефтехимических заводов в Ираке, и заинтересована в импорте из исламской республики сжиженного природного газа. Об этом заявил министр нефти и газа Индии М. Вираппа Мойли на встрече с премьер-министром Ирака Нури аль-Малики в Багдаде. "У индийских компаний есть достаточный опыт для участия во

многих проектах, которые реализовывались в Ираке, особенно в таких областях, как нефтехимия, нефтепереработка и производство удобрений. Индия может поделиться с Ираком своими наработками в сферах сельского хозяйства, инфраструктуры, фармацевтики и научно-технической сфере. Кроме того, она также заинтересована в импорте из этой страны сжиженного природного газа", - цитирует официальное сообщение индийского министерства нефти и газа ИТАР-ТАСС. Аль-Малики, в свою очередь, подчеркнул, что страны должны "немедленно начать работу по сотрудничеству" в данных областях. Он объявил о планах посетить Индию в сентябре текущего года по приглашению своего индийского коллеги Манмохана Сингха. В ходе переговоров обсуждались и другие аспекты сотрудничества как в нефтегазовом, так и в прочих секторах

экономики, в том числе в сфере металлургии. "Индия предложила обучать иракских студентов по нефтегазовым специальностям у себя в вузах", - отмечает министерство нефти и газа. Ирак является вторым крупнейшим поставщиком сырой нефти в Индию. На нее в минувшем финансовом году /апрель 2012 - март 2013/ пришлось до 20 процентов всего экспорта иракского "черного золота". **ПСКмедиа**

Жителей Эрбия раздражают месахарати

Городской отдел полиции Эрбия потребовал от муниципалитета прекратить работу месахарати в течение месяца Рамадан, потому что они стали источником "раздражения" для многих местных жителей. "Мы отмечаем, что большое количество граждан в городе Эрбиль обратились к нам и потребовали прекратить деятельность месахарати в священный месяц Рамадан. Поэтому мы предлагаем оформить решение, запрещающее их [работу]", говорится в письме, направленном главой муниципальной полиции Эрбия, Фахером аль-

Дейном Мавлудом, главе эрбильского муниципалитета. Причиной запроса, стало "раздражение граждан из-заочных и рассветных призывов. Особенно это волнует пациентов". "Мы знаем, что [этот обычай] существует с древних времен, но сейчас ситуация изменилась, и нет никакой необходимости делать это с применением динамиков мечетей и мобильных телефонов".

Он также заявил, что "месахарати собирают деньги у граждан, что является одним из методов попрошайничества и вызывает раздражение у многих граждан, которые

вынуждены платить им деньги".

Месахарати это служащие, которые с помощью барабана или гром-

коговорителей пробуждают мусульман в месяц Рамадан ночью, чтобы те поели до восхода.

Источник: сирийский режим провел переговоры с курдскими группами в Камышлы

Как сообщает агентство "Rudaw", президент Сирии Башар аль-Асад в прошлом месяце направил в Камышлы делегацию из трех человек для переговоров с курдскими политическими партиями, чтобы решить курдский вопрос.

Делегация сирийского режима из трех человек, во главе с Мухаммедом Хайром Оси, курдом, имеющим тесные связи с президентом Башаром аль-Асадом, встретилась с курдскими партиями в Камышлы в прошлом месяце, сообщил анонимный источник агентства.

"Делегация зачитала послание президента Асада к курдским чиновникам о его желании начать переговоры по решению курдской проблемы", добавил он.

По его словам, все курдские партии, кроме одной, приветствовали эту инициативу. Эта партия не была названа, но источник озвучил ее заявление, в котором говорится, что партия хочет консенсуса среди курдских лидеров, прежде переговоров с Дамаском.

Но Абдулсалам Ахмад, сопредседатель

курдского национального совета (KNC) - зонтичной группы более 10 курдских партий - отрицает любые переговоры с сирийским режимом.

Он добавил, что лидеры "Партии Демократического Союза" (PYD), которая связана с "Рабочей партией Курдистана" (РПК) и обвинялась критиками в поддержке тайных связей с Дамаском, отвергли предложение переговоров со стороны режима.

По словам Ахмада, главное условие сирийской делегации было в том, что курдские группы должны открыто заявить о своих переговорах с режимом Асада.

Считается, что сирийский режим надеется использовать мирные переговоры с курдами и свои ограниченные военные успехи против арабских повстанцев в качестве козыря на Женевской конференции.

Ахмад говорит, что второе по величине население Сирии, курды, имеет полное право заявлять о своих интересах.

"У нас нет никаких проблем с ведением переговоров с режимом, если курдское движение решит, что такой шаг в интересах сирийских курдов", сказал он.

Ахмад говорит, что курды держат нейтралитет в войне между Дамаском и сирийскими повстанцами.

"Это не имеет никакого значения для курдов – ведут ли они переговоры с оппозицией или с режимом", сказал он. "Власть еще не потеряла легитимность в глазах международного сообщества, и она по-прежнему контролирует большую часть Сирии. Она имеет посольства в десятках стран мира и до сих пор является членом ООН".

Отрицая, что KNC сел за стол переговоров с режимом, Фейсал Юсеф, член KNC, заявил, что переговоры только с режимом Асада не могут решить курдский вопрос.

"В соответствии с протоколами KNC, мы являемся частью революции", сказал он. "Мы поддерживаем мирные решения для текущего кризиса, но курдский вопрос не может быть решен путем проведения переговоров с режимом в одиночку".

